

Studenternas roll i kursutvärderingsprocessen vid LTH

En kartläggning av studierådsarbetet på A-, E-, F och W-sektionen inom Teknologkåren på LTH

KATJA EFTRING | CEE | LUNDS TEKNISKA HÖGSKOLA

Studenternas roll i kursutvärderingsprocessen vid LTH

En kartläggning av studierådsarbetet på A-, E-, F- och W-sektionen inom Teknologkåren på LTH

Katja Efring

LUNDS
UNIVERSITET

Lunds tekniska högskola
Centre for Engineering Education
Rapport nr 3, Oktober 2021

Omslagslayout Annika Diehl

Lunds tekniska högskola

Centre for Engineering Education

ISBN 978-91-8039-041-5 (tryck)

ISBN 978-91-8039-042-2 (PDF)

Printed in Sweden by Media-Tryck, Lund University

Lund 2021

Media-Tryck is a Nordic Swan Ecolabel certified provider of printed material. Read more about our environmental work at www.mediatryck.lu.se

MADE IN SWEDEN

Innehållsförteckning

Förord	5
Sammanfattning	6
Ordlista	9
1 Introduktion	11
1.1 CEQ-processen.....	12
1.2 Studenternas organisationer: studentkår och studieråd	16
1.2.1 Sektionernas informationskanaler.....	17
2 Metod	18
2.1 Processbeskrivningar	18
3 Om studieråden i denna studie	20
3.1 Studieråd A (SRA):	20
3.2 Studieråd E (SRE):.....	20
3.3 Studieråd F:	21
3.4 Studieråd W (SRW):.....	21
4 Resultat	22
4.1 Studieråden i CEQ-processen - översikt	22
4.1.1 Granskning av fritextsvar	22
4.1.2 CEQ-möten.....	25
4.1.3 Slutkommentarer	26
4.2 Studierådens CEQ-arbete	28
4.2.1 Granskning av fritextsvar	28
4.2.2 Introduktion av nya medlemmar till CEQ-arbetet	28
4.2.3 Deltagande på möten.....	29
4.2.4 Mötesrepresentant	30
4.2.5 Mötesförberedelser.....	30
4.2.6 Mötesupplägg	31
4.2.7 Mötesstämning	32

4.2.8	Mötesanteckningar	33
4.2.9	Slutkommentarer	33
4.2.10	Informationsspridning	34
4.2.11	Uppföljning efter CEQ-processen	34
4.2.12	Övrigt.....	35
4.3	Slutkommentarer i CEQ-systemet	38
4.4	Synpunkter på processen.....	40
4.4.1	Syftet med CEQ-mötet.....	40
4.4.2	Förbättringsförslag.....	40
5	Diskussion	41
5.1	Likheter och skillnader mellan studieråden.....	41
5.2	Jämförelse av statistik och studierådsbeskrivningar	43
5.3	Läsperiodsmöten.....	44
5.4	Masterprogram och specialiseringskurser.....	45
5.5	Studierådets synpunkter på processen.....	46
5.6	Avslutande reflektioner	47
5.7	Fortsatta studier	48
	Om författaren.....	49
	Källor.....	50
	Bilagor	51
	Bilaga 1 – Studierådsbeskrivningar	51
	Bilaga 1B - CEQ-mötesprocessen: SRE	53
	Bilaga 1C - CEQ-mötesprocessen: SRF	56
	Bilaga 1D - CEQ-mötesprocessen: SRW	58
	Bilaga 2 – Teknologkårens lathund för granskning av CEQ-kommentarer	61
	Granskning av CEQ-kommentarer.....	61

Förord

Utbildningsmiljön på Lunds tekniska högskola (LTH) är starkt präglad av att i stort sett all undervisning sker inom ramen för utbildningsprogram som leder till en yrkesexamen eller tydligt professionsinriktade generella examina. En konsekvens av detta är att det finns ett starkt fokus på studenternas personliga utveckling, även om de enskilda ämnena givetvis är viktiga. Dessutom går en övervägande del av LTH:s studenter femåriga utbildningar.

Dessa faktorer har lett till en stark kultur av studentengagemang där en aktiv och opolitisk studiebevakning är en bärande pelare. Sedan ett halvt sekel har studenterna, först inom Teknologsammanslutningen och Lunds Studentkår och sedan 1984 inom Teknologkåren, haft studieråd som arbetat för att göra utbildningarna attraktiva, relevanta och präglade av god undervisning.

År 2003 införde LTH ett gemensamt kursutvärderingssystem, i folkmun kallat CEQ. CEQ-processen garanterar studenterna inflytande över undervisningen på kursnivå, delvis utifrån ett rikt enkätunderlag men också genom möten där studenter, lärare och programansvarig samlas kring ett bord för att dela erfarenheter och för att hitta åtgärder som utvecklar kvaliteten.

I denna rapport beskriver och diskuterar Katja Eftring, som under läsåret 2020/2021 varit anställd som amanuens vid Centre for Engineering Education/CEE, hur studieråden arbetar med CEQ-processen. Rapporten ger en detaljerad inblick i studierådsarbetet och tar fram goda exempel och viktiga lärdomar som alla inom LTH:s utbildningsverksamhet har stor nytta av att ta del av.

Lund 29 september 2021

Per Warfvinge

Föreståndare för CEE

Sammanfattning

Syftet med denna studie är att kartlägga hur studenterna, genom studieråden, organiserar sitt deltagande i LTH:s kursvärderingssystem. Kursvärderingar är en hörnsten i studentinflytandet på universitet och högskolor, som enligt lag är skyldiga att anordna kursvärderingar och tillgängliggöra resultat från dessa. Sedan 2003 har Lunds Tekniska Högskola (LTH) ett system för utvärdering av kurser enligt en formativ och en summativ princip, och i denna rapport är det den senare som står i fokus. Kursvärderingen genomförs med hjälp av ett formulär (Course Experience Questionnaire, CEQ) och efterföljs av ett utvärderingsmöte (CEQ-möte) samt en slutrapportering i databasen på www.ceq.lth.se.

På LTH har de studentdrivna studieråden fått en mycket central roll i CEQ-processen. De ansvarar bland annat för granskning av fritextsvar, samt deltar på CEQ-möten och i slutrapporteringen av kurserna. I denna rapport kartläggs hur studierådets arbete kan se ut i praktiken. Ett urval av LTH:s studieråd undersöks för att ta reda på hur de organiserar arbetet, hur de interagerar med kursansvariga och programledare, och hur kunskap överförs från en studentgeneration till en annan.

Alla studieråd på LTH tillhör sektioner, som i sin tur tillhör en studentkår: Teknologkåren vid LTH. Studieråden sköter självständigt arbetet med kursutvärderingsprocessen på de program som tillhör studierådets ansvarsområde. Studierådets interna organisation varierar, bland annat har vissa endast ansvar för ett "huvudprogram" (t.ex. ett civilingenjörsprogram) medan andra ansvarar för två eller tre olika program. De studieråd som undersöks i denna rapport är studierådet för A-programmet, studierådet på E-sektionen, studierådet på F-sektionen (med fokus på F-programmet) samt studierådet för W-sektionen (se Tabell A).

Tabell A. Översikt över några av Teknologkårens sektioner och deras studieråd. De fetmarkerade studieråden och programmen ingår i denna studie.

Sektion	A	E	F	W
<i>Studieråd</i>	Studieråd A Studieråd ID	Studieråd E	Studieråd F	Studieråd W
<i>Tillhörande program</i>	Arkitektur (A) Industridesign (ID)	Elektroteknik (E) Medicin och teknik (BME)	Teknisk fysik (F) Teknisk matematik (Pi) Teknisk nanovetenskap (N)	Ekosystemteknik (W)

Studieråden för E och F har en relativt strikt ansvarsfördelning, där årskursrepresentanter respektive studierådsordföranden sköter majoriteten av det arbete som ingår i CEQ-processen. Ansvarsfördelningen på A och W är mer flexibel. Till exempel delas mötesdeltagandet upp inför varje CEQ-period. Troligtvis är dessa skillnader ett resultat av studierådens olika förutsättningar. De mindre sektionerna (A och W) måste ha ett system och rutiner som fungerar även när det är svårt att rekrytera studierådsmedlemmar, medan de större sektionerna (E och F) kan ha en mer statisk ansvarsfördelning med fast ansvar hos specifika roller.

En annan, likartad skillnad handlar om hur "centraliserat" CEQ-arbetet är, dvs hur mycket ansvar som ligger på studierådsordföranden. På E och W sker en större delegation av uppgifter till studierådsmedlemmarna, medan studierådsordföranden har ett bredare ansvar i studieråden på A och F. Det finns både för- och nackdelar med att en person har ett så stort ansvar. Denna person får bl.a. en mycket god översiktsbild över situationen på programmet och de olika kurserna, vilket gör denne till en ännu mer värdefull diskussionspart i t.ex. programledningar. Det blir också lättare att ha koll på CEQ-processen och arbetet med granskning av fritextsvar och liknande blir troligtvis mer likformigt. Dock innebär detta givetvis en väldigt hög arbetsbelastning för denna person, och studenternas medverkan blir mer sårbar i och med att kompetensen endast finns hos en person.

Trots de ovannämnda skillnaderna finns det betydande likheter mellan studieråden. Likheter visar sig t.ex. i vilka möten man deltar på, upplägget på mötena och hur mötesförberedelserna går till. Studieråden deltar i princip på alla möten som man blir kallad till, och på CEQ-mötena är det studenternas draging av synpunkter och förslag som står i fokus. Studieråden har även relativt lika beskrivningar av stämningen på CEQ-mötena: oftast är den saklig och konstruktiv, med enstaka fall av motsättningar och missförstånd. Studieråden har även en mycket samstämmig syn på syftet med CEQ-mötena. Detta kan anses vara den allra viktigaste likheten mellan studieråden, för även om studieråden lägger upp arbetet olika så har de alltså ett likartat mål med arbetet och deltagandet på CEQ-mötena. Studieråden beskriver CEQ-mötet som en möjlighet att nyansera enkätsvaren, att bredda perspektivet och/eller att få med studentgruppernas mer subjektiva upplevelser av kursen. I princip alla studieråd beskriver också mötet som en möjlighet att diskutera konkreta förändringar som hade gjort kursen bättre till nästa kursomgång.

Det förekommer diskussioner på LTH om CEQ-enkäternas relevans som underlag för kursutveckling, bland annat på grund av att de i många fall har ganska låg svarsfrekvens. Ibland ifrågasätts även studentrepresentanternas förmåga att ge en korrekt bild av studentgruppens åsikter. Resultaten av denna studie visar att studierådets arbete i de flesta fall adresserar och motverkar dessa problem. Alla studieråd i denna studie utgår

från CEQ-arbetsrapporten i sina mötesförberedelser, vilket innebär att de inte endast utgår från sina egna erfarenheter. För att nyansera enkätsvaren och t.ex. täcka upp för dålig svarsfrekvens har studieråden rutiner för att se till att mötesdeltagarna har läst kursen under den aktuella kursomgången, och därmed har bättre möjligheter att förmedla hela studentgruppens åsikter. Ibland deltar även äldre studenter på CEQ-mötet, dvs studenter som läst kursen tidigare och som därför kan bidra med ytterligare perspektiv.

Ett generellt problem med studentorganisationer är att deltagaromsättningen är stor och medlemmar byts ut ofta, vilket kan betyda att rutiner och system glöms bort mellan åren. Studieråden i denna studie har dock rutiner för att överföra kunskap mellan generationer. Till exempel är det vanligt att ordföranden, efter att ha fått en överlämning från sin företrädare, introducerar nya medlemmar, kursombud och tillfälliga kursrepresentanter till CEQ-systemet inför deras första CEQ-möte. Det förekommer också att nya studierådsmedlemmar får sitta med en äldre student vid den första fritextssvarsgranskningen och det första CEQ-mötet. Vidare finns det en gemensam riktlinje från Teknologkåren som anger förhållningsregler för hur granskningen av fritextsvar ska gå till.

De flesta studieråd gör mer än bara det arbete som de är skyldiga att göra inom ramen för CEQ-processen. En del studieråd påminner rutinmässigt andra studenter om när CEQ-enkäten är öppen och ordnar evenemang för att locka fler att fylla i enkäten. Andra studieråd delar sammanfattningar från CEQ-möten på sina facebooksidor för att öka medvetenheten om vad som händer med kursutvärderingarna efter att enkäten stänger. Studieråd kan också ta initiativ till kursutveckling utanför ramen för CEQ-processen. I de fall då studieråden upplever att ett CEQ-möte inte har gått så bra, eller om samma kurs har problem flera år i rad kan man till exempel ta kontakt med programledningen eller kalla till ett ytterligare möte med berörda parter för att driva på utvecklingen.

Utifrån denna studie har ett antal ytterligare frågeställningar växt fram, som skulle kunna undersökas i vidare studier. Dessa frågeställningar berör bland annat lärares och programledningars uppfattning om CEQ-mötets syfte, samt gemene students användning av CEQ-systemet. Detta, tillsammans med undersökningar om övriga aktörers bruk av CEQ-databasen, kan utgöra en grund för att avgöra behovet av förnyelse i utformning, informationsspridning och i kvalitetsutvecklingen av LTH:s utbildningar i stort.

Ordlista

Arbetsrapport	Sammanställning av CEQ-svar på alla frågor samt granskade fritextsvar. Skickas ut till berörda parter inför <i>CEQ-möten</i> , efter att svaren <i>granskats av studierådet</i> .
CEQ	Course Experience Questionnaire. En enkät som används vid LTH. Enkäten som används består av 26 flervalsfrågor och 2 öppna frågor. Det finns även möjlighet att lägga in andra fria frågor i enkäten.
CEQ-möte	Ett utvärderingsmöte för kurser där kurslärare, programansvariga samt studentrepresentanter deltar. Bland annat används arbetsrapporten från CEQ-enkäten som underlag.
Granskning av fritextsvar	<i>Studierådets</i> genomgång av svaren på CEQ-enkätens öppna frågor. Kommentarer och formuleringar som kan upplevas som kränkande eller som är irrelevanta skrivs om eller tas bort.
Kursombud i denna rapport	En student vald av ett studieråd för att representera studentgruppen på en kurs. Kursombud läser själva kursen och deltar bl.a. på CEQ-möten. Jämför <i>Kursrepresentant</i> .
Kursrepresentant i denna rapport	En student som valts direkt av kursdeltagarna som deras representant i kursutvärderingsprocessen. Kursrepresentanter är vanligast på valfria kurser senare i ett program.
Programledning	Ett organ med helhetsansvar för LTH:s program. Består bl.a. av programledare, biträdande programledare, studentrepresentanter och studievägledare.
Slutkommentar	En sammanfattande kommentar som ska skrivas av kurslärare, programledare och studentrepresentant (t.ex. studierådsmedlem eller kursrepresentant) utifrån det som framkommit av CEQ-enkäten och ev. CEQ-möte. Slutkommentarerna ingår i <i>Slutrapporten</i> .
Slutrapport	Består av basfakta, sammanfattande statistik från CEQ-enkäten samt slutkommentarer. Fritextsvar från enkäten finns inte med. Genereras i slutet av en CEQ-process efter att slutkommentarer skrivits och skickas ut till studieråd, programansvariga, lärare m.fl.
Studiebevakning i denna rapport	Utbildningsnära arbete som utförs av studieråd och anknutna studentrepresentanter, begränsat till enskilda kurser eller program. Det kan t.ex. handla om kursutvärderingar, mittkursutvärderingar, deltagande i programledningar samt annan kontakt mellan studenter och lärare.
Studieråd	Utskott inom Teknologkårens sektioner med ansvar för studiebevakning.

Testamente	Inom studentvärlden: Dokument med information om en post (t.ex. studierådsordförande) och dess olika ansvarsområden. Skrivs och/veller uppdateras av postinnehavare och fungerar som guide och uppslagsverk för efterträdare.
Utbildningsbevakning i denna rapport	Bredare än <i>Studiebevakning</i> , kan t.ex. handla om studentrepresentation på en hel fakultet och hantering av studentfrågor som ligger utanför själva utbildningarna, exempelvis studieplatser och andra förutsättningar för studier.
Utbildningsminister	På F-sektionen inom Teknologkåren: Utskottsordförande för sektionens studieråd. Det konkreta arbetet med kursutvärderingar sköts inte av utbildningsministern utan av studierådsordförande för sektionens tre civilingenjörsprogram.
Världsmästare	En post på sektioner inom Teknologkåren. Världsmästaren ansvarar för kontakt med och aktiviteter för utbytesstudenter, både inkommande och utresande.
Årskursrepresentanter	I E-sektionens studieråd: Medlemmar i studierådet med ansvar för CEQ-arbetet på alla kurser som ingår i en årskurs, dvs granskning av kommentarer, mötesdelatagande och att skriva slutkommentarer.

1 Introduktion

Kursvärderingar är en hörnsten i studentinflytandet på universitet och högskolor. Enligt Högskoleförordningen skall universitet och högskolor anordna kursvärderingar, hålla resultat från dessa tillgängliga samt informera om eventuella åtgärder som kursvärderingar lett till.

14 § Högskolan skall ge de studenter som deltar i eller har avslutat en kurs en möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen genom en kursvärdering som anordnas av högskolan. Högskolan skall sammanställa kursvärderingarna samt informera om resultaten och eventuella beslut om åtgärder som föranleds av kursvärderingarna. Resultaten skall hållas tillgängliga för studenterna. (SFS 2000:651).

Syftet med kursvärderingar var vid införandet kopplat till kvalitetsutveckling. ”Regeringen anser att kursvärderingar är en utgångspunkt för studenters och lärares delaktighet i och inflytande på kvalitetsarbetet.” (Prop. 1999/2000:28 *Studentinflytande och kvalitetsutveckling i högskolan*. s. 16)

Sedan 2003 har Lunds Tekniska Högskola (LTH) ett system för utvärdering av kurser enligt två principer. En formativ princip som kallas operativ utvärdering där lärare och studenter fortlöpande under kursens gång förväntas utbyta tankar och erfarenheter. Detta kan göras genom en enkel enkät eller genom möte med studentrepresentanter. Resultaten av diskussionerna kan omedelbart omsättas i förbättringar eller leda till ett konstaterande om att saker fungerar bra. Det är tänkt att detta stödjer studenternas lärande, men också deras delaktighet i beslut om kursens fortsatta genomförande. För lärarens del medför operativ utvärdering en möjlighet att genom dialog med studenterna skaffa ett beslutsunderlag för fortsättningen av kursen.

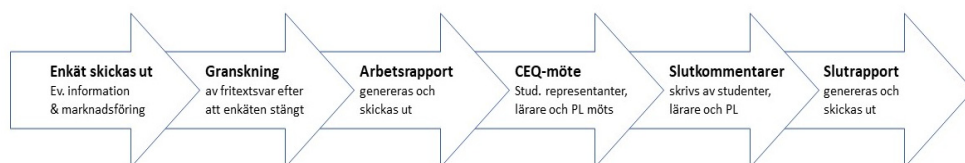
Den andra principen i LTH:s system är av summativ karaktär och genomförs med hjälp av ett formulär (Course Experience Questionnaire, CEQ). Genom studieråden (studentdrivna grupper med ansvar för särskilda program) har studenterna en central roll i processen, från att enkäterna skickas ut till det att varje kurs avslutas med en slutrapport som publiceras på fakultetens intranät. Sedan CEQ-systemet togs i bruk har det gjorts ett flertal studier kring CEQ-processen. Dessa har framförallt undersökt CEQ-systemets allmänna funktion, de svarande studenternas beteende samt lärarnas

upplevelser (Andersson et al, 2013; Björnsson et al, 2009; Borell et al, 2010; Roxå & Bergström, 2013). Det har även gjorts en studie om CEQ-mötena som en del av mötesstrukturen på LTH (Åkerman, 2020). Det har dock inte gjorts någon studie eller kartläggning av studenternas arbete med och medverkan i processen.

Den här rapporten undersöker och dokumenterar hur studierådets delaktighet kan se ut i praktiken. Den undersöker hur ett antal studieråd organiserar arbetet, hur de interagerar med kursansvariga och programledare. Särskilt behandlas studierådets granskning av fritextsvar i CEQ-enkäten, hur studieråden organiserar sin deltagande i de obligatoriska utvärderingssamtalen samt studierådets hantering av slutrapporteringen från processen.

1.1 CEQ-processen

Systemet för de rapporterade kursutvärderingarna på LTH delar in kurserna i två kategorier som hanteras olika. I den ena kategorin finns obligatoriska kurser samt valfria kurser med mer än 30 deltagare. För dessa kurser är det obligatoriskt att genomföra en fullständig CEQ-process enligt nedan (se **Figur 1**). Den andra kategorin består av de valfria kurser som har färre än 30 deltagare. För denna kategori har det tidigare inte varit obligatoriskt att genomföra en CEQ-process. Kurserna måste dock utvärderas på något sätt, och kursläraren kan då välja mellan att använda sig av CEQ eller att genomföra en egen utvärdering (Åkerman, 2018a). Under våren 2021 fattade Ledningsgruppen för grundutbildning (LG GU) vid LTH beslut om att även de mindre, valfria kurserna ska utvärderas med CEQ-enkäten och behandlas på ett CEQ-möte framöver (STYR 2021/102).

Figur 1. Schematisk beskrivning av CEQ-processen.

Figur 1 ovan ger en schematisk beskrivning av CEQ-processen på LTH. Det första steget i processen är själva enkäten (CEQ). Ursprungligen var denna en fysisk pappersenkät, men numera används webbenkäter i de flesta kurserna. För de kurser

som använder CEQ skickas enkäterna ut per mail till alla kursdeltagare i slutet av tentamensperioden.

Sedan 2003 har LTH använt Course Experience Questionnaire (CEQ) som kursutvärderingsinstrument i alla kurser med mer än 30 registrerade studenter. CEQ, som ursprungligen är utformad av brittiska och australiensiska forskare, mäter viktiga aspekter av studenternas upplevelser av en kurs, aspekter som uppmuntrar antingen djupinriktat eller yttrinriktat lärande. CEQ kan därför anses indirekt mäta förekomsten av meningsfulla aspekter i kurser som i sin tur påverkar studenternas lärande, men mäter inte lärandemål i sig. En av CEQ:s styrkor är att dess design är transparent och väl grundad i pedagogisk forskning.

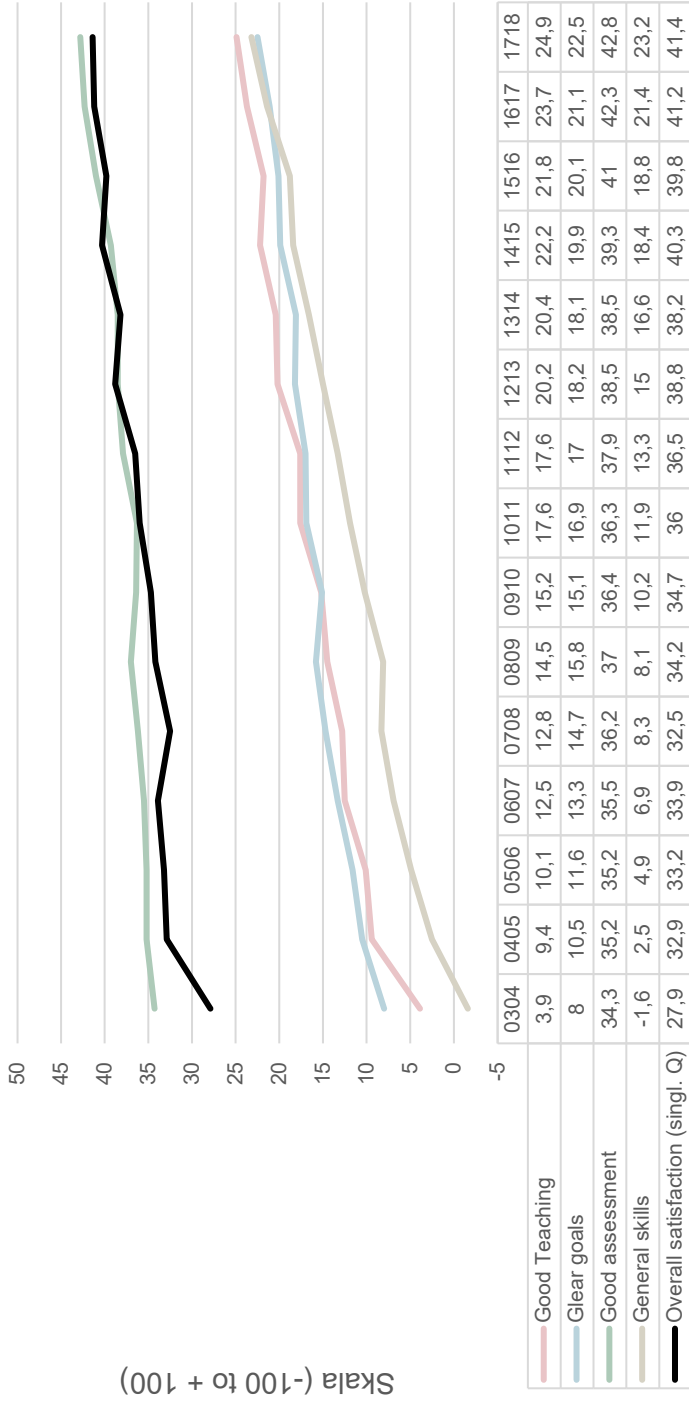
LTH-versionen av CEQ innehåller delas in i tre huvudkategorier. Den första (som består av 24 påståenden) behandlar undervisningsprocessen enligt fyra olika skalor: God undervisning (sex påståenden), Tydliga mål (fyra påståenden), Förståelseinriktad examination (fyra påståenden) och Lämplig arbetsbelastning (fyra påståenden), samt studenternas självskattning av lärande i ett antal utvalda generiska färdigheter (sex påståenden). Den andra kategorin innehåller två övergripande punkter: studenternas övergripande tillfredsställelse med kursen och studenternas uppfattning om kursens betydelse för deras utbildning. Studenterna förhåller sig till varje påstående genom att svara på en 5-nivå Likert-skala som sträcker sig mellan Helt oense och Helt överens. Förutom ovanstående, så erbjuds också studenterna att genom fritextsvar besvara två öppna frågor: "Det bästa med kursen är" samt "Det som främst behöver förbättras med kursen är".

Studenterna har ca tre veckor på sig att fylla i enkäten, och under denna period skickas tre påminnelser ut automatiskt. När perioden är slut får studieråden tillgång till alla fritextsvar som skrivits av studenter via en webbsida (www.ceq.lth.se). Fritextsvaren granskas av studieråden för att onödiga och potentiellt kränkande kommentarer ska avlägsnas utan att studenternas synpunkter tas bort eller förvrängs. Se mer om detta i avsnitt 4.1 nedan. Information om kursen, statistik från enkäten samt de granskade fritextsvaren sätts sedan samman till en så kallad arbetsrapport. Denna skickas ut till berörda parter, dvs studieråd, kursansvarig lärare samt programledare. Arbetsrapporten utgör ett av underlagen till själva CEQ-mötet, där ovan nämnda parter möts och diskuterar kursen och de synpunkter som framkommit från studenterna. I och med att resultat från CEQ inte behöver vara det enda underlaget till dessa möten kan det argumenteras för att de istället bör kallas "kursutvärderingsmöten". I denna rapport nämns dock mer än en typ av kursutvärderingsmöte, och därför kommer möten som ska hållas enligt LTH:s srydokument om kursutvärderingar att kallas för CEQ-möten.

Utifrån det material som kommit in samt det som diskuterats på mötet skriver kursansvarig, programledare samt studierådet eller en annan kursrepresentant var för sig en slutkommentar i CEQ-systemet. Slutkommentarerna sammanställs i en slutrapport tillsammans med grunddata om kursen (t.ex. antal högskolepoäng, antal kursdeltagare etc) samt central statistik från CEQ-enkäten. I slutrapporten ingår inga fritextsvar från CEQ-enkäten. Slutrapporten skickas bland annat ut till berörda studieråd, kurslärare, programledare och prefekt samt alla studenter som gått kursen. Rapporterna finns även tillgängliga på www.ceq.lth.se.

Utöver informationen i slutrapporterna sparas information från utvärderingarna i en databas, varifrån statistik om studenters svar på olika frågor kan plockas ut. Sammanlagt finns data från en kvarts miljon enkätsvar, och detta gör t.ex. att långsiktiga trender kan undersökas. I Figur 2 syns trenderna för CEQ-enkätens 5 huvudskalor. Alla dessa visar en tydlig positiv trend, något som skulle kunna tala för att CEQ-systemet faktiskt har effekt på utbildningens kvalitet.

Utveckling av LTH enligt kursutvärderingarna 2003/04 till 2017/18 (n 262 519)

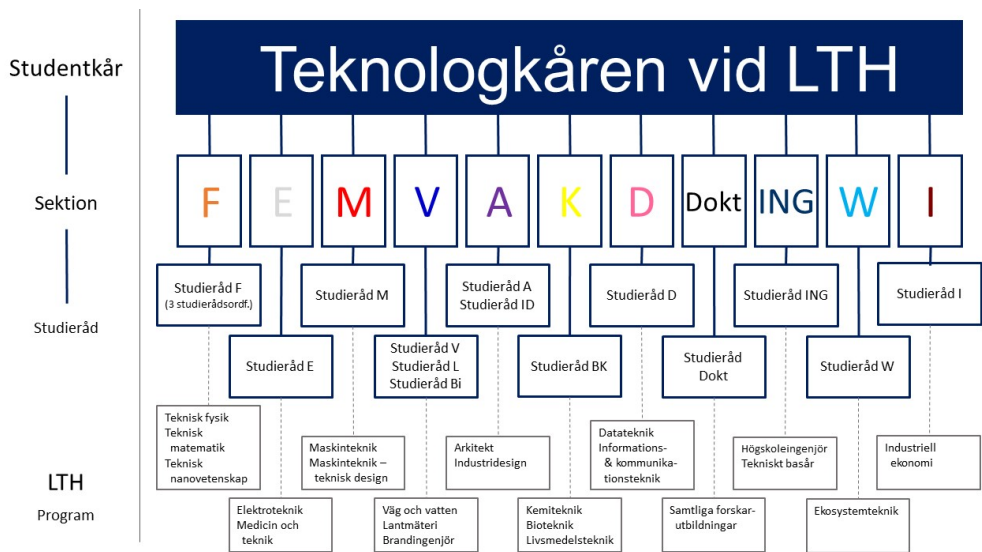
Figur 2. Utveckling av de 5 huvudskalorna i CEQ-svaren över åren. Siffrorna är hämtade ur LTHs databas för CEQ-resultat. Bästa möjliga resultat för varje huvudskala är +100, och det sämsta är -100.

CEQ-möten upplevs som meningsfulla, enligt en enkätundersökning om mötesformer på LTH som genomfördes läsåret 2019/2020 av fakultetens kvalitetssamordnare (Åkerman, 2020). I undersökningen fann man att CEQ-mötena upplevdes fungera bra av både programledare, kursansvariga lärare och studenter, och de som är mest nöjda menar att mötena är det bästa med hela CEQ-processen. Dock upplever vissa att mötena är för korta för att man ska hinna diskutera mer övergripande frågor, såsom kursernas roll i utbildningarna som helhet eller samläsningsfrågor. Ur rapporten framgår det också att lärarna har lite olika åsikter om studenternas insats på CEQ-mötena. Vissa menar att studenterna är duktiga på att ge en bild av studentgruppens åsikter, medan vissa menar att studentrepresentanterna inte lyckas representera de aktuella studenterna och utgår från personliga erfarenheter. Det saknas dock en bild av hur studenterna uppfattar CEQ-processen som helhet samt sina möjligheter till en effektiv representation, vilket är en av anledningarna till att denna studie genomförs.

1.2 Studenternas organisationer: studentkår och studieråd

Enligt Högskolelagen (SFS 1992:1434) och Studentkårsförordningen (SFS 2009:769) har studenter vid en högskola rätt att organisera sig i studentkårer. En studentkårs huvudsakliga syfte ska vara att bevaka och medverka i utvecklingen av utbildningen och förutsättningarna för studier vid lärosätet. Vid Lunds universitet finns totalt 9 studentkårer, varav 8 är fakultetskårer och en är en fakultetsövergripande doktorandkår. Studentkåren med ansvar för utbildningsbevakningen på LTH är Teknologkåren vid LTH, och Teknologkåren representerar både studenter och doktorander vid fakulteten (doktorander vid LTH representeras alltså inte av Lunds doktorandkår utan av Teknologkåren). Kårens central-organisation ansvarar för den övergripande och fakultetsgemensamma utbildningsbevakningen, medan den mer utbildningsnära studiebevakningen sköts av kårens sektioner.

Teknologkåren är indelad i 11 sektioner som ansvarar för studiebevakning och sociala aktiviteter inom sina program. Alla program på LTH, inklusive masterprogrammen, har en sektionstillhörighet. Vissa sektioner ansvarar för flera 5-åriga program och ett antal masterprogram, medan andra endast ansvarar för ett 3- eller 5-årigt program och något enstaka masterprogram. Inom sektionerna finns ett antal utskott som ansvarar för olika delar av verksamheten, och det är studieråden som ansvarar för sektionens studiebevakning. Det är alltså studieråden som är involverade i kursutvärderingar och CEQ-möten. För en fullständig översikt av sektioner och studieråd på LTH, se Figur 3. Översikt över Teknologkåren, dess sektioner och studieråden, samt studierådets koppling till LTHs program, nedan.

Figur 3. Översikt över Teknologkåren, dess sektioner och studieråden, samt studierådens koppling till LTHs program. Notera att masterprogrammen inte är inkluderade i denna figur.

Studierådens sammansättning varierar, både i antal medlemmar och intern ansvarsfördelning. Generellt sett kan man säga att studieråden främst består av studenter från sektionens "huvudprogram", det vill säga civilingenjörs-programmen, det 5-åriga arkitektprogrammet etc. Man kan också säga att det är de första tre årens obligatoriska kurser som ligger i fokus för studieråden. Det är ganska ovanligt med representanter från masterprogrammen, och det är inte heller så vanligt med representanter från de två sista åren av de 5-åriga utbildningarna. Det finns dock undantag från detta mönster. Det kan även nämnas att Doktorandsektionen också har ett studieråd, men de är inte involverade i CEQ-arbetet på samma sätt som övriga studieråd.

1.2.1 Sektionernas informationskanaler

I princip alla sektioner har en hemsida med allmän information för medlemmar och funktionärer. De flesta sektioner har också en facebook-sida och/eller ett medlemsforum där aktuell information om evenemang och allmänna frågor kan delas och diskuteras. I många fall finns även så kallade klassgrupper på facebook, där studenterna i en klass kan ha mer interna diskussioner om sina kurser och andra gemensamma aktiviteter. Med "klass" avses alltså en grupp studenter som tillhör samma årskull inom ett program.

2 Metod

För att få reda på hur studierådens arbete med CEQ-processen kan se ut har ett urval av studieråd undersökts. Representanter för varje deltagande studieråd har intervjuats, och utifrån dessa intervjuer och en del kompletterande material har en beskrivning konstruerats för hur varje studieråd arbetar med CEQ-processen. Dessa beskrivningar som återfinns i sin helhet som bilagor i slutet av denna rapport har utgjort huvudmaterialet i undersökningen.

Enligt ovan är studieråden på LTH utskott inom olika studentsektioner, som i sin tur tillhör Teknologkåren vid LTH. De utvalda studieråden tillhör A-sektionen, E-sektionen, F-sektionen och W-sektionen. Studieråden i undersökningen valdes för att få en spridning både ämnesmässigt och geografiskt på LTH. Även om vissa av dessa studieråd ansvarar för mer än ett program fokuserar denna studie i huvudsak på bevakningen av ett program inom varje sektion, eftersom CEQ-systemet är indelat efter program. Undantaget i denna studie är E-sektionens studieråd, som ansvarar för både E- och BME-programmet, då det var svårt att skilja på arbetet för de respektive programmen.

2.1 Processbeskrivningar

För att ta fram en intervjuguide skrevs först en exempelbeskrivning av rapportförfattarens eget studieråd (studierådet för W-programmet (SRW)). Denna beskrivning diskuterades med studierådet i fråga och justerades i enlighet med synpunkter som framkom. Denna studierådsbeskrivning användes sedan som bas för att ta fram intervjufrågor till övriga studieråd, så att jämförbara beskrivningar av studierådens arbete skulle kunna produceras. En testintervju genomfördes med ett studieråd som inte ingick i studien, och därefter togs den slutgiltiga versionen av intervjuguiden fram. Intervjuerna genomfördes via zoom, och de spelades in. Efter intervjun renskrevs intervjuanteckningarna med hjälp av inspelningarna, och de resulterande sammanställningarna i löpande text gavs samma form som den för SRW.

Sammanställningarna skickades till de intervjuade studieråden för avstämning, och justeringar gjordes utifrån deras kommentarer.

För att få ytterligare perspektiv på studierådets arbete användes också statistik från CEQ-databasen. Kommentarsfrekvensen, dvs hur stor andel av kurserna inom ett studieråds ansvarsområde som fått en slutkommentar, undersöktes genom att titta på läsårssammanställningar i databasen på www.ceq.lth.se. En genomsnittlig kommentarsfrekvens för läsåren 16/17, 17/18 och 18/19 beräknades, och en uppdelning gjordes mellan kurser i år 1-3 och specialiseringskurser. Med specialiseringskurser avses de valfria kurser på masternivå som ligger inom en specifik programlednings ansvarsområde, och som därmed hanteras av aktuellt studieråd.

Kommentarslängden för samma tre år plockades ut ur databasen med hjälp av programmeringsspråket SQL. Utifrån detta material plockades återigen genomsnittet fram, och en uppdelning gjordes mellan obligatoriska kurser och specialiseringskurser. Resultatet sammanställdes i en tabell tillsammans med kommentarsfrekvensen.

Slutligen undersöktes innehållet i slutkommentarerna genom stickprov. Tre slutkommentarer från år 1-3 i de olika utbildningarna, samt tre kommentarer från specialiseringsnivån plockades ut för varje år som undersökts (16/17, 17/18 och 18/19). I största möjliga mån valdes samma kurs för alla tre år inom en årskurs. Totalt innebar detta 60 slutkommentarer. Alla kommentarer lästes igenom och sammanfattades i en tabell.

3 Om studieråden i denna studie

Studieråden är alltså utskott inom Teknologkårens sektioner, och de ansvarar för studiebevakningen på sina respektive program. I detta avsnitt beskrivs de fyra undersökta studierådens interna organisation, och denna information baseras på de intervjuer som genomförts som en del av denna studie.

3.1 Studieråd A (SRA):

SRA är ett av två studieråd inom A-sektionen, och SRA har ansvar för studiebevakningen på Arkitektprogrammet. Utskottet består av en ordförande samt ett antal övriga medlemmar (läsåret 20/21 har utskottet fyra medlemmar). Det är ingen i utskottet som är särskilt ansvarig för CEQ-arbetet, och ansvarsfördelningen kring detta kan se lite olika ut från år till år. 20/21 är det ordföranden som har huvudansvaret för CEQ-processen, bl.a. genom att delta på CEQ-möten, leta studentrepresentanter till CEQ-möten samt agera kontaktperson gentemot programledning etc.

3.2 Studieråd E (SRE):

SRE ansvarar för studiebevakningen på Elektroteknik samt Medicin och teknik (E och BME). Utskottet består av en ordförande och en vice ordförande, två årskursrepresentanter per program och årskurs i grundblocket (12 st årskursrepresentanter totalt), samt ett varierande antal allmänna SRE ledamöter. Det är dessa som på olika sätt ansvarar för CEQ-processen. I utskottet finns även likabehandlingsansvariga, skyddsombud, ansvariga för Her Tech Future (LTHs evenemang för att inspirera fler kvinnor att söka ingenjörsutbildningar) och världsmästare (ansvariga för utbyte och internationella studenter).

3.3 Studieråd F:

F-sektionens studieråd ansvarar för studiebevakningen på Teknisk fysik, Teknisk matematik och Teknisk Nanovetenskap (F, Pi och Nano). Utskottet leds av en utbildningsminister som har det övergripande ansvaret för utskottet. Utskottet har även en studierådsordförande för varje program. Utöver dessa hör världsmästare, Her Tech Future-ansvarig samt ett antal övriga ledamöter till utskottet. Studierådsordföranden på F-programmet benämns SRF och har huvudansvaret för CEQ-processen på sitt program. SRF utser och koordinerar kursombud (3 kursombud per termin och årskurs i årskurs 1-3) som hjälper till med insamling av information och synpunkter från sin klass. Kursombuden utses genom att SRF besöker föreläsningar för årskurs 1-3, presenterar uppdraget och ber om frivilliga.

3.4 Studieråd W (SRW):

SRW ansvarar för studiebevakningen på Ekosystemteknik (W). Utskottet består av en ordförande samt upp till 10 övriga medlemmar. Ordföranden koordinerar arbetet, men alla medlemmar deltar på olika sätt i CEQ-processen. SRW strävar efter att ha två medlemmar från varje årskurs i grundblocket (årskurs 1-3), och det är för det mesta dessa som deltar i CEQ-möten för kurserna i sin respektive årskurs. Utöver dessa är sektionens skyddsombud, världsmästare och vice jämlikhetsombud knutna till utskottet.

4 Resultat

Nedan presenteras resultatet av denna studie. I den första delen presenteras studierådens medverkan i CEQ-processen i mer generella termer. Därefter presenteras en mer djupgående beskrivning av de undersökta studierådens organisation och CEQ-arbete (se även Studierådsbeskrivningar i Bilaga 1). Utöver detta presenteras statistik om studierådens aktivitet från CEQ-databasen, samt slutligen studierådens reflektioner över CEQ-mötets syfte och förbättringsmöjligheter för hela CEQ-processen.

4.1 Studieråden i CEQ-processen - översikt

LTH:s CEQ-process beskrevs i avsnitt 1.1 ovan. Studierådets medverkan börjar officiellt med granskningen av fritextsvaren, men många studieråd är engagerade redan under tiden som enkäten är ute hos studenterna för ifyllnad. Studieråden kan t.ex. sprida information om utvärderingsenkäterna i sina informationskanaler, eller anordna olika evenemang för att locka studenter att svara på enkäterna. Exempel på sådana evenemang är utlottning av priser bland de som fyllt i enkäten, eller att bjuda på fika mot att studenter fyller i enkäten under en lunch.

4.1.1 Granskning av fritextsvar

Första steget i studierådets arbete med CEQ-processen är granskningen av fritextsvar, som även kan kallas ”censurering” av fritextsvar (Åkerman, 2018a). Detta innebär att studierådet förhandsgranskar alla fritextsvar och ändrar eller tar bort kommentarer som anses olämpliga. Studieråden sköter granskningen av kommentarer via www.ceq.lth.se, där varje studieråd har ett eget inlogg. I **Figur 4** syns vyn för studierådet på W-sektionen i början av en CEQ-process. Här syns alla kurser som avslutades i LP2 HT20.

LUNDS
UNIVERSITET

Lunds Tekniska Högskola

Starta

Loppa ut

2003/04 - 2012/13

2013/14

2014/15

2015/16

2016/17

2017/18

2018/19

2019/20

2019 HT LP1

Kommentarer Tid

2019 HT LP2

Kommentarer Tid

2020 VT LP1

Kommentarer Tid

2020 VT LP2

Kommentarer Tid

Läsarsammansställning

2020/21

2020 HT LP1

Kommentarer Tid

2020 HT LP2

Kommentarer Tid

Läsarsammansställning

Ändra användarinfo

Ladda ned dina kurser och kontaktinfo

Ta fram ämnes

Examineringsbetyg

(fullrapporter)

Praktikkurs / laborationer

Starta

Loppa ut

Inloggad som SRW, med namnet Studierådet W och e-postadressen anwroff@wsek.se

Kursutvärdering på LTH

Course experience questionnaire

Kurser för 2020 HT LP2

- Programnamn i fetstilt och med färgad bakgrund betyder att programledaren (PL) för detta program har samordningsansvar för denna kursen. När PL inte har samordningsansvar är programbokstaven ej fetstilt och bakgrunden är vit.
- För de valfria kurserna står det "Valfri" och vilket programs studieråd som sköter förhandsgranskningen och där programledaren även får rapporterna och har möjlighet att skriva kommentarer.
- Står det "EF" efter W där det är webbenkäter betyder det att det finns egna frågor inmatade på kursen.
- Klicka på "W"-länken för att redigera de egna frågorna.
- Länken på kurskoden går till redigeringsidan för kommentarer
- Länken på diagrammet går till en sida med CEQ-data för aktuell kurs samtliga läsår.

Granskning	Kurskod	Webb/ Papper	Program	Kursnamn	Reg.	Godk.	Hämta arbetsrapport	Kommentarer har skrivits av:
Granska!	EDAA45	W	W	Programmering, grundkurs	7			Kontaktinfo
Granska!	FHLA05	W	W	Teknisk mekanik	59			Kontaktinfo
Granska!	FMAB70	W	W	Endimensionell analys B2	62			Kontaktinfo
Granska!	FMIN25	W	Valfri: W	Energisystemanalys: energl, miljo och naturessurser	39			Kontaktinfo
Granska!	FMIN30	W	Valfri: W	Miljösystemanalys, livscykelanalys	35			Kontaktinfo
Granska!	KFKA10	W	W	Termodynamik och ytkemi	56			Kontaktinfo
Granska!	MIOA12	W	W	Industriell ekonomi, allmän kurs	51			Kontaktinfo
Granska!	MVKP10	W	Valfri: W	Energisystemteknik	44			Kontaktinfo
Granska!	VVAN25	W	Valfri: W	Dricksvattenproduktion och avloppsvattenrening	37			Kontaktinfo
Granska!	VYRA01	W	W	Hydrologi och avskvatskologi	71		Arb.rapp	EN Kontaktinfo

SR = studieråd, KL = kursansvarig lärare, PL = programledare

Figur 4. Studierådets vy i början av en CEQ-process. Kurser där det står "Granska!" har ännu inte blivit hanterade.

I redigeringsläget (se Figur 5 nedan) görs ändringar i den ena kolumnen (höger), medan ursprungskommentarerna bevaras i den andra (vänster). Ändringarna kan vara allt från rättningar av stavfel till att hela meningar skrivits om eller tagits bort. Teknologkåren har en sektionsgemensam lathund med förhållningsregler för granskningen som alla studieråd kan förhålla sig till. Lathunden har tagits fram av Teknologkårens utbildningsutskott i samråd med sektionernas studieråd. Första versionen av dokumentet togs fram 2015, och redigerades senast hösten 2020. I lathunden står det bland annat att svordomar, formuleringar som är kränkande och riktade mot en individ, samt osammanhängande och irrelevanta kommentarer ska tas bort eller formuleras om. Namn ska vara kvar så länge olämpliga kommentarer kan formuleras om så att de inte bryter mot riktlinjerna. Se lathunden i sin helhet i Bilaga 2.

När granskningen är klar skickas de ändrade kommentarerna in, och en arbetsrapport genereras av systemet. I arbetsrapporten syns endast godkända och/eller ändrade kommentarer. Studierådet kan dock fortsatt se de ursprungliga kommentarerna och vilka ändringar som gjorts i CEQ-systemet (se Figur 6).

Över varje students fritextsvar står vad han/hon svarat på två av kryssfrågorna.

För att göra det enkelt visas 10 studenters fritextsvar åt gången. Skicka in efter dessa, och så kommer 10 nya (eller färre om de är slut).

[Startsida](#)
[Logga ut](#)

2009/04 - 2012/13

2013/14

2014/15

2015/16

2016/17

2017/18

2018/19

2019/20

2019 HT LP1

2019 HT LP2

2020 VT LP1

2020 VT LP2

2020 HT LP1

2020 HT LP2

2020/21

2020 HT LP1

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

2020 HT LP2

Återställningsknappen återställer det granskade fältet till den ursprungliga texten. Varje fält återställs för sig.

Tänk på att HTML-formateringsmarkörerna (tex. "<p>" och "
") finns med. Dessa ska inte tas bort eller ändras.

Det finns fritexter från 8 studenter kvar att censurera.

Studentens inmatade text		Granskad text (det som kommer på arbetsrapporterna)	
Överlag är jag nöjd med kursen: +100. Kursen känns angelägen för min utbildning: -150			
Det bästa med kursen	<p><p>I course was well structured. Lecturers were good and I understood what was being taught. The instructions were clear about what is expected. Overall it was nice course.</p></p>		<p><p>I course was well structured. Lecturers were good and I understood what was being taught. The instructions were clear about what is expected. Overall it was nice course.</p></p>
Vad behöver fåmet förbättras	<p><p>I would like to have more interactive session either during lectures or exercises. I would prefer in person exam but due to covid we had to take distant exams but it went well.</p></p>		<p><p>I would like to have more interactive session either during lectures or exercises. I would prefer in person exam but due to covid we had to take distant exams but it went well.</p></p>
Överlag är jag nöjd med kursen: 0. Kursen känns angelägen för min utbildning: +50			
Det bästa med kursen	<p><p>too much exercises, but less explanation.</p></p>		<p><p>too much exercises, but less explanation.</p></p>

Figur 5. Redigeringsvy för fritextsvar. Ändringar kan göras i rutorna i höger kolumn, medan ursprungsvaret står kvar i den vänstra kolumnen.

UNIVERSITET Lunds Tekniska Högskola		Censurering på denna kurs (program) är redan gjord av SRW klockan 2020-11-24 16:09:12.	
Startbida Logga ut 2009/04 - 2012/13 2013/14 2014/15 2016/18 2018/17 2017/18 2019/19 2019/20 2019 HT LP1 Kommentarer Tid 2019 HT LP2 Kommentarer Tid 2020 VT LP1 Kommentarer Tid 2020 VT LP2 Kommentarer Tid Läsbesvärsmottagningen 2020/21 2020 HT LP1 Kommentarer Tid 2020 HT LP2 Kommentarer Tid Läsbesvärsmottagningen Andra användarinfo Leta på andra kurser och kontaktinfo Ta fram värdepapper Examinationsbeten Jämför rapporter Praktisk kurs (futura rapporter) Startbida Logga ut		Här nedan kan du se både de orensurerade och censurerade fritextsvaren. Om något har gått fel, kontakta CEQ-gruppen . Ange i så fall Läsperiod, kurskod samt id-nummer (som står högst upp till vänster på varje "fritextsvarstabell". Ange också i förekommande fall vad som ska strykas/ändras/läggas till i texten. Den gröna texten är det som är förhandsgranskat och godkänt för att komma med på arbetsrapporterna. Röd markering i kanten mellan originaltext och granskad text betyder att den granskade texten är ändrad.	
Studentens inmatade text		Granskad text (det som kommer på arbetsrapporterna)	
447957	Överlag är jag nöjd med kursen: +50. Kursen känns angelägen för min utbildning: +100 Det bästa med kursen Föreläsarna har varit mycket duktiga på att förklara. Upplägget på kursen med olika delar samt gästföreläsare från branschen har varit mycket uppskattat.		Föreläsarna har varit mycket duktiga på att förklara. Upplägget på kursen med olika delar samt gästföreläsare från branschen har varit mycket uppskattat.
	Vad behöver närmast förbättras Tydligare information kring när inlämningar ska lämnas in och att information kring vad de olika uppgifterna är finns tillgänglig redan vid kursstart, för att förenkla hur man som student kan planera sina studier.		Tydligare information kring när inlämningar ska lämnas in och att information kring vad de olika uppgifterna finns tillgänglig redan vid kursstart, för att förenkla hur man som student kan planera sina studier.
448066	Överlag är jag nöjd med kursen: +100. Kursen känns angelägen för min utbildning: +100 Det bästa med kursen Innehållet, det var väldigt många intressanta ämnen och nya synvinklar på något jag tycker är intressant. Jag tycker föreläsarna gjorde ett bra jobb för att vara första gången de höll kursen, och det kändes som att de hade tänkt till på vad som är viktigt att veta. Läramas intresse för ämnet syntes också, vilket alltid är kul! Det var även kul med gästföreläsarna och att få se hur "den verkliga världen" kan se ut med alla dess aspekter och stakeholders. Det var bra att juridiken också var med! Det känns som att kursen gav en bra helhetsbild att jobba vidare från.		Innehållet, det var väldigt många intressanta ämnen och nya synvinklar på något jag tycker är intressant. Jag tycker föreläsarna gjorde ett bra jobb för att vara första gången de höll kursen, och det kändes som att de hade tänkt till på vad som är viktigt att veta. Läramas intresse för ämnet syntes också, vilket alltid är kul! Det var även kul med gästföreläsarna och att få se hur "den verkliga världen" kan se ut med alla dess aspekter och stakeholders. Det var bra att juridiken också var med! Det känns som att kursen gav en bra helhetsbild att jobba vidare från.
	Det här är en subtil sak kanske, men det kändes som att studenterna i den här kursen var mer stressade än i de andra kurserna jag läste. Det kan ha varit för att det var på distans, eller för att det		Det här är en subtil sak kanske, men det kändes som att studenterna i den här kursen var mer stressade än i de andra kurserna jag läste. Det kan

Figur 6. Färdiggranskade och inskickade kommentarer (höger kolumn) samt ursprungskommentarer (vänster kolumn). Rött innebär att kommentaren har blivit redigerad, och det kan vara allt från rättning av stavfel till att en mening tagits bort helt.

Olika studieråd delar upp ansvaret för censureringen på olika sätt. I vissa studieråd görs all granskning av fritextsvar av samma person, i andra studieråd finns ett flertal personer som är ansvariga och i vissa delas arbetet upp mellan alla medlemmar. Detta påverkar också hur nya medlemmar introduceras till arbetet.

4.1.2 CEQ-möten

Studentrepresentanternas deltagande på CEQ-mötena är centralt, då de kan ge en mer nyanserad bild av kursdeltagarnas upplevelse och uppfattningar än vad enkäten i sig kan göra. Olika studieråd har olika rutiner för vilka representanter som skickas på möten. Det ser även olika ut för kurser i grundblocket (åk 1-3) och kurser på specialiserings- och masternivå. Ibland utses tillfälliga kursombud eller kursrepresentanter som sköter representationen för en enskild kurs, och i andra fall är det samma personer i studierådet som representerar studenterna för alla kurser under sitt år.

Själva mötena är oftast ganska korta och hålls t.ex. under en lunch. Studieråden är inte ansvariga för att organisera eller kalla till mötena. Programledningarna ansvarar för att kalla till möten för grundblockets kurser, medan kurslärarna själva kallar till möten för valfria kurser som innefattas av CEQ-systemet. Även här kan förfarandet se lite olika ut, t.ex. låter vissa programledare och lärare deltagarna fylla i en webbenkät av typen "Doodle" för att bestämma tid för mötet, medan andra bara skickar ut ett förslag på tid direkt. Det faller ofta på en studierådsordförande att koordinera kommunikationen och vidarebefordra information till och från berörda studentrepresentanter.

4.1.3 Slutkommentarer

Alla involverade parter har möjlighet att skriva en sammanfattande kommentar om enkätsvaren och mötet. För studenternas del skrivs denna av studieråden och/eller kursrepresentanter. Precis som med granskning av fritextsvar och mötesdeltagande skiljer sig ansvaret för slutkommentarerna mellan studieråden. I **Figur 7** nedan syns översiktssyn för ett studieråd när alla kursers fritextsvar har granskats. I **Figur 8** syns redigeringsvy för slutkommentaren.

Inloggad som SRW, med namnet Studierådet W och e-postadressen sworoff@wsek.se

Kursutvärdering på LTH

Course experience questionnaire

Kurser för 2020 HT LP1

- Programnamn i fetstilt och med färgad bakgrund betyder att programledaren (PL) för detta program har samordningsansvar för denna kursen. När PL inte har samordningsansvar är programbokstaven ej fetstilt och bakgrunden är vit.
- För de valfria kurserna står det "Valfri" och vilket programs studieråd som sköter förhandsgranskningen och där programledaren även får rapporterna och har möjlighet att skriva kommentarer.
- Står det "EF" efter W där det är webbenkäter betyder det att det finns egna frågor inmatade på kursen.
- Klicka på "W"-länken för att redigera de egna frågorna.
- Länken på kurskoden går till redigeringsidan för kommentarer
- Länken på diagrammet går till en sida med CEQ-data för aktuell kurs samtliga läsår.

Granskning	Kurskod	Webb/Papper	Program	Kursnamn	Reg. Godk.	Hämta arbetsrapport	Kommentarer har skrivits av:
Granskning klar	FMA330	W	EF	W	Flerdimensionell analys	52 1	Arb.rapp (SE+EN) SR
Granskning klar	FMA65	W	EF	W	Endimensionell analys B1	65 0	Arb.rapp (SE+EN) SR
Granskning klar	FMS75	W	EF	W	Matematisk statistik, allmän kurs	57 50	Arb.rapp EN SR KL
Granskning klar	KASA01	W		W	Grundläggande kemi	56 37	Arb.rapp EN SR
Granskning klar	MVKP01	W	EF	Valfri	Fjärrvärme och fjärrkyla	30 30	Arb.rapp EN
Granskning klar	VVAN30	W		Valfri	Urban dagvattenhantering	37 0	Arb.rapp EN KR KL *
Granskning klar	VVRF01	W		Valfri	Integrerad vattenresurshantering: Internationella aspekter	32 0	Arb.rapp EN SR
Granskning klar	VVRF10	W		W	Strömningslära	56 51	Arb.rapp EN SR
Granskning klar	VVRN10	W		Valfri	Avrinningsmodellering	22 22	Arb.rapp EN
Granskning klar	VVRN40	W		Valfri	Strömning i naturliga vatten	29 0	Arb.rapp EN

SR = studieråd, KL = kursansvarig lärare, PL = programledare

Figur 7. Studierådets vy över färdiggranskade kurser för en läsperiod. I andra kolumnen från höger syns vilka kurser som kommenterats och vilka andra parter som har skrivit en kommentar.

Kommentarer om kursen

-- Startida --
-- Logga ut --
2009/04 - 2012/13
2013/14
2014/15
2015/16
2016/17
2017/18
2018/19
2019/20
2015 HT LP1
Kommentarer Tid
2015 HT LP2
Kommentarer Tid
2020 VT LP1
Kommentarer Tid
2020 VT LP2
Kommentarer Tid
Läsesammansättning
2020/21
2020 HT LP1
Kommentarer Tid
2020 HT LP2
Kommentarer Tid
Läsesammansättning
Ändra användarinfo
Lista på dina kurser och kontaktinfo
Ta fram vittare
Examensarbeten (utv. rapporter)
Praktikkurs (utv. rapporter)

- Mata inte in radbrytningar mer än vid nya stycken eller upprädnings. CEQ-systemet kommer själv att radbryta på rätt ställe för att få lättlästa utskrifter.
- Pga. personuppgiftslagen (PUL) ber vi er att inte skriva personnamn på andra än er själva. Ni bör alltså göra omskrivningar för att undvika detta.
- Skriv gärna din text i en texteditor eller ordbehandlingsprogram, och klipp sedan in den här i formuläret. På så sätt har du kvar texten, ifall något skulle gå fel.

Studierådets kommentarer:

Kursrepresentantens kommentarer:

Här hade kursrepresentantens kommentarer visats, om de hade varit inskrivna.

Studierådet kan skriva kommentarer ovan. Endast studierådets kommentarer kommer med på slutrapporten ifall både studieråd och kursrepresentant lämnat kommentarer.

Figur 8. Redigeringsvy för slutkommentarer.

Kommentarsfrekvensen och rutinerna för slutkommentarer kan variera ganska mycket mellan olika studieråd, men även mellan olika programledningar och kurslärare. Enligt en undersökning av Åkerman (2020) skriver studieråden slutkommentarer för 56 % av de obligatoriska och 40 % av de valfria kurserna. För kursansvariga är motsvarande siffror 33 % respektive 34 %, och för programledare 50 % respektive 8 %.

4.2 Studierådens CEQ-arbete

Under de olika rubrikerna nedan har de olika studierådens arbete med CEQ-processen sammanställts. I Tabell 1 finns en översiktlig sammanställning av samma information, och i Bilaga 1 finns mer ingående beskrivningar av de olika studierådens arbete.

4.2.1 Granskning av fritextsvar

Alla fritextsvar som skrivs av studenter när de fyller i CEQ-enkäten granskas innan de inkluderas i arbetsrapporten och delas med berörda parter. LTH arvoderar studieråden för detta arbete. Granskningen är viktig för att kränkande eller irrelevanta kommentarer inte ska nå den berörda kursläraren eller allmänheten. Granskningen ger också studieråden möjlighet att skaffa sig överblick över vad som sker på kurserna inom sina program.

Granskningen innebär en relativt stor arbetsinsats, och de olika studieråden hanterar arbetet på olika sätt. I A-sektionens studieråd har arbetet lagts upp lite olika från år till år. Detta år har den nya ordföranden tagit initiativ till ett gemensamt tillfälle där alla medlemmar i studierådet ska sitta tillsammans och granska fritextsvaren för att lära sig hur arbetet går till, så att granskningen blir mindre beroende av enskilda individer. Därefter är tanken att arbetet ska delas upp inför varje läsperiod utefter medlemmarnas arbetsbelastning. I E-sektionens studieråd är det årskursrepresentanterna som ansvarar för att granska fritextsvaren för sina kurser, dvs de kurser som läses i deras årskurs. Övriga fritextsvar, t.ex. de för specialiseringskurserna, granskas av vice ordförande eller någon övrig ledamot i utskottet. I studierådet på F granskas alla F-programmets fritextsvar av studierådsordföranden. I W-sektionens studieråd delas arbetet upp mellan alla medlemmar inför varje granskningsperiod. Arbetet delas upp baserat på årskurs och arbetsbelastning.

4.2.2 Introduktion av nya medlemmar till CEQ-arbetet

I studentvärlden byts ledamöter och ansvariga ut ofta, och det finns en risk att saker och rutiner som ses som självklara i ett utskott under ett visst år helt försvinner till nästa år om det inte sker en ordentlig överlämning. Testamenten (inom studentvärlden dokument med information från en företrädare på en post) och överlämningar till efterträdare har därför en mycket central roll i studentlivet. Inom studieråden finns olika sätt att ta vara på och föra vidare den kunskap som man samlat på sig under åren.

A-sektionens studieråd har ingen särskild rutin för att introducera nya medlemmar, men liksom det nämnts ovan kan t.ex. granskning av fritextsvar göras gemensamt i utskottet för att alla ska lära sig. Ordföranden kan även ge information om CEQ-möten till studentrepresentanter som ska delta för första gången. I studierådet på E-sektionen är det studierådsordföranden som brukar introducera nya årskursrepresentanter och informera dem om hur granskningen av fritextsvar går till. Bl.a. brukar den sektionsgemensamma riktlinjen från Teknologkåren nämnas. I F-sektionens studieråd är studierådsordföranden som har huvudansvaret för CEQ-processen på F-programmet. Även här går man igenom Teknologkårens riktlinjer under överlämningen, och utöver det finns majoriteten av informationen i ordförandens testamente. I W-sektionens studieråd får nya medlemmar ofta sitta tillsammans med en mer erfaren medlem när de granskar fritextsvar för första gången. Det är också ganska vanligt att nya medlemmar får följa med och lyssna på ett CEQ-möte innan de går på ett möte där de själva tar ett större ansvar.

4.2.3 Deltagande på möten

På många sätt är CEQ-mötet det centrala i LTH:s kursutvärderingsprocess. Detta avspeglas även i studierådets syn på CEQ-mötenas syfte (se nedan under ”synpunkter på processen”). Enligt *Anvisningar för rapportering kursutvärderingar på LTH* (Åkerman, 2018a) är det programledarnas ansvar att kalla till möten för obligatoriska kurser, medan kurslärarna själva ansvarar för att kalla till möten för valfria kurser. Kallelserna för obligatoriska kurser går till studierådet, medan kallelser för valfria kurser även går till kursrepresentanter för den aktuella kursen. Ibland kallas endast kursrepresentanter till möten för valfria kurser, vilket gör att studieråden kan förbli ovetande om kallelser till dessa möten.

A-sektionens studieråd skickar representanter till alla utvärderingsmöten som programledningen kallar till. I praktiken gäller detta alla kurser i årskurs 1-3. På A-programmet anordnas ibland ett gemensamt möte för flera kurser samtidigt. E-sektionens studieråd deltar också på alla möten man blir kallad till, och det är i princip alla kurser i grundblocket (årskurs 1-3). Samma sak gäller för W-sektionens studieråd. För F-programmet ser det däremot lite annorlunda ut. Där kallar programledaren endast till CEQ-möten för de kurser där studierådet ser ett behov. Detta är framförallt kurser där man sett större problem, eller problem som pågått under en längre tid. Studierådsordföranden har en lista med kurser som man ser som särskilt relevanta för uppföljning, och kurserna på denna lista har i princip alltid ett möte. Men i de fall då en annan programledning har samordningsansvar skickar studierådet alltid representanter, även om kursen varit välfungerande.

Alla kurser på F-programmet har alltså inte CEQ-möten. Alla kurser i grundblocket har dock ett så kallat läseperiodsmöte mitt under kursomgången. Tider för dessa möten finns inlagda i TimeEdit, som är LTH:s schemasystem. På dessa möten deltar både kursombud valda av studierådet samt studierådsordföranden, och man diskuterar framförallt synpunkter och problem som kan åtgärdas redan under kursens gång.

4.2.4 Mötesrepresentant

På CEQ-mötena deltar programledare, kurslärare och studenter. I grundblocket kommer studentrepresentanterna oftast från studierådet, eller så är det av studierådet valda kursombud. I möten för valfria kurser är det oftast andra kursrepresentanter, direkt valda av kursdeltagarna, som deltar på mötet. Studieråden har lite olika upplägg för vilka studenter som går på mötena.

På A-programmets CEQ-möten kan antalet studentrepresentanter på mötet variera stort beroende på vad det är för kurs. Studierådsordföranden är alltid med på mötena. Utöver det brukar någon ytterligare studierådsmedlem och/eller andra tillfälliga kursrepresentanter delta på mötet. Studierådsordföranden försöker hitta någon studentrepresentant för varje studentgrupp som finns på kursen, t.ex. någon från varje årskurs i de kurser som samläses av flera årskurser, eller en representant per ateljé (undervisningsgrupp). På E-programmets möten är det endast årskursrepresentanterna som deltar på CEQ-mötet. I de fall då någon av representanterna inte kan gå kan vice ordförande för studierådet hoppa in, eller så får den andra representanten gå själv på mötet. I de fall då CEQ-möten anordnas på F-programmet är det kursombuden och studierådsordföranden som deltar på dessa. I W-sektionens studieråd bestämmer man gemensamt inför varje CEQ-period vem som ska gå på vilket möte. Det ska helst vara två personer som gått kursen, och om det saknas en person från en viss årskurs i studierådet kan andra studenter tillfrågas om att gå på mötet. I vissa fall kan både en student som läst kursen under den aktuella kursomgången och en äldre student gå på mötet för att få med fler perspektiv.

4.2.5 Mötesförberedelser

Det är studenternas synpunkter och upplevelser som är det centrala i CEQ-processen. Enligt Åkerman (2018b) har studenterna en avgörande roll i att tolka den information som framkommer i CEQ-processen, och de studenter som går på CEQ-mötet ska alltså inte bara företräda sina egna åsikter, utan de bör sträva efter att ge en representativ bild av hela studentgruppens upplevelse av kursen. De olika studierådets representanter har olika sätt att förbereda sig inför mötena.

På A-sektionen skickar studierådsordföranden ut arbetsrapporten till alla studenter som ska delta på ett möte. I samband med detta kan ordföranden även ge lite information om vad CEQ-mötet innebär och hur det brukar gå till. I E-sektionens studieråd förbereder sig årskursrepresentanterna som ska gå på mötet genom att läsa igenom arbetsrapporten. Även på F-sektionen läser studierådsordföranden igenom arbetsrapporten inför CEQ-mötet. Ordföranden tittar då framförallt på fritextsvaren samt de 5 huvudskalorna i statistiken. Utöver detta brukar ordföranden föra en dialog med kursombuden för att få med ytterligare aspekter, och i de fall som kursombuden inte kan delta på mötet är det vanligt att ordföranden ber om något mer utförliga skriftliga kommentarer. I W-sektionens studieråd förbereder sig de studenter som ska gå på mötet genom att läsa igenom arbetsrapporten och notera vad som är de mest centrala aspekterna att ta upp på mötet. Ofta har dessa representanter också ett kort förmöte där man stämmer av vad som bör lyftas på mötet och delar upp punkterna mellan sig.

4.2.6 Mötesupplägg

Det finns ingen förutbestämd agenda för CEQ-mötena. I *Anvisningar för rapportering kursutvärderingar på LTH* (Åkerman, 2018a) står det endast att det ska kallas till ett möte där kursen kan diskuteras med utgångspunkt i arbetsrapporten etc.

”Till 4:e veckan efter tentamensperioden ska programledaren kalla till ett uppföljningsmöte då kursen diskuteras med utgångspunkt i bl.a. arbetsrapporten”

I de fall då samma kurs läses av flera olika program kan gemensamma möten hållas, men i övrigt håller varje program egna möten, vilket i teorin skulle kunna resultera i ganska varierande upplägg mellan de olika programmen. Utifrån denna undersökning kan det dock konstateras att mötena fungerar relativt likartat, med vissa undantag.

På A-programmets möten kan upplägget se olika ut från kurs till kurs. Generellt sett leds mötet av programledaren (åk 3) eller biträdande programledare (åk 1 och 2), och diskussionen utgår i huvudsak från fritextsvaren i arbetsrapporten. Studenterna fokuserar på att lyfta kommentarer som upprepas från flera studenter, samt aspekter som man anser vara mest relevanta för att få till en förändring på kursen. Ofta diskuteras även svarsfrekvensen på mötena, då denna generellt sett anses vara låg. Ett möte kan ta olika lång tid beroende på vilken kurs som berörs och hur synpunkterna från studenterna ser ut. I vissa fall behandlas flera kurser på samma möte, och i dessa fall kan ett möte ta ca 1,5 timme.

På E- och BME programmen brukar mötena ledas av biträdande programledare. Mötena inleds oftast med att studenterna får ta ordet och gå igenom hela arbetsrapporten. Studenterna lyfter de saker man tycker är viktiga och anmärker på om något fungerat särskilt bra eller dåligt. Ofta blir det lite mer diskussion när man når fritextsvaren. Mötet avslutas med en sammanfattning av vad som kan göras för att förbättra kursen inför nästa kursomgång. Möten hålls generellt sett på lunchen och tar ca 30-60 minuter.

Enligt ovan (se avsnitt 4.2.3) hålls inte CEQ-möten för alla kurser på F-programmet (p.g.a. läsperiodsmöten). I de fall då CEQ-möten hålls brukar dessa ledas av programledaren, som även inleder mötet. Därefter brukar studenterna få ordet. Studenterna går igenom synpunkter som framkommit i arbetsrapporten och/eller genom kursombudens arbete (dessa kan t.ex. ha genomfört egna enkäter i klasserna inför läsperiodsmöten). Problem och lösningar diskuteras, och mot slutet av mötet händer det att kursansvarig lyfter några egna frågor eller funderingar. Även här hålls mötena ofta på lunchen och tar mellan 30-60 minuter.

På W-programmets möten är det i princip studenterna som leder mötet, eventuellt efter en introduktion av biträdande programledare. Mötet inleds med att studenterna går igenom de punkter som förberetts innan mötet. De förbättringsområden (problem och förslag) som lyfts blir oftast diskuterade med kursläraren som fyller på med sitt perspektiv. Studenterna brukar avsluta med en sammanfattande kommentar. Mötena hålls generellt sett på luncher.

4.2.7 Mötesstämning

Hur stämningen på mötena upplevs kan ge en bild av huruvida mötena är konstruktiva och givande eller bara ett tillfälle då de olika parterna får uttrycka sina åsikter, utan att det sker något egentlig diskussion eller problemlösning.

Alla studieråd upplever att mötesstämningen generellt sett är god och konstruktiv, även i de fall då kursen har fått kritik från studenterna. E-sektionens studieråd menar dock att det beror lite på vilken typ av synpunkter det är som framförts och vad det är för kurs som diskuteras. De upplever att det finns en något större förändringsvilja på nyare kurser än på kurser som startats för länge sedan. Både A- och F-sektionens studieråd anger att det på enstaka möten kan bli ett mindre konstruktivt tonläge. Studierådet på A menar att det t.ex. kan bero på att en lärare har svårt att ta till sig av den kritik som framförs. Studierådet på F beskriver att det ibland kan uppstå en form av ”dödläge” där studenter och lärare har helt olika ståndpunkter och därför har svårt att nå samförstånd, till exempel när det handlar om behovet av lösningsförslag på övningsuppgifter.

4.2.8 Mötesanteckningar

CEQ-mötena är inte formella beslutsmöten, och det skrivs inte heller något officiellt protokoll eller några minnesanteckningar för mötena. Dokumentation av mötena sker i huvudsak i slutrapporten. Vissa av studieråden har dock för vana att ta egna anteckningar under mötena.

Studierådsordföranden på A, som deltar på i princip alla möten, brukar själv ta anteckningar under mötena. Ordföranden brukar dessutom be övriga studenter som deltar att anteckna. Efter mötet sammanställer ordföranden anteckningarna från alla deltagarna. Årskursrepresentanterna på E tar generellt sett inte några anteckningar under mötena. Studierådsordföranden på F antecknar under mötet. Ibland antecknar även de kursombud som deltar på mötet, och då kan dessa anteckningar användas för att stämna av det som ordföranden själv har noterat. Studenterna på W-programmets möten brukar också ta anteckningar om vad som sägs under diskussionerna.

4.2.9 Slutkommentarer

Slutkommentarerna är de sammanfattningar som mötesdeltagarna skriver in i CEQ-systemet i slutet av CEQ-processen. Kursläraren, programledaren och studenterna skriver var sin kommentar. Oftast skrivs dessa efter att ett CEQ-möte har hållits, men ibland skrivs kommentarer även för kurser där inget möte har arrangerats. Slutkommentarerna är viktiga eftersom det är de som blir en del av de offentliga slutrapporterna som skickas ut till studenter och kurslärare, samt berörda programledare och prefekter.

A sektionens studieråd skriver framförallt slutkommentarer för de kurser där ett CEQ-möte har hållits, dvs kurserna i åk 1-3. Övriga kurser lämnas obehandlade. Slutkommentarerna skrivs oftast av ordföranden utifrån de anteckningar som tagits under mötet, och detta görs så fort anteckningarna från alla deltagare har sammanställts. På E- och BME-programmens kurser skrivs slutkommentarerna av årskursrepresentanterna, och kommentarer skrivs för alla kurser där det hållits ett CEQ-möte. I praktiken är det alltså grundblockets kurser som får slutkommentarer i systemet. På F är det studierådsordföranden som skriver slutkommentarer för F-programmets kurser. Kommentarer skrivs för alla kurser som finns i systemet, även specialiseringskurser. För de kurser där ett möte har hållits skrivs kommentaren utifrån mötesanteckningarna, och för övriga kurser skrivs kommentarerna utifrån arbetsrapporten och ordförandens eventuella egna erfarenheter av kursen. W-sektionens studieråd skriver i princip bara kommentarer för kurser där det hållits ett

CEQ-möte. Kommentaren skrivs utifrån mötesanteckningarna av de studenter som deltagit på mötet.

4.2.10 Informationsspridning

Enligt ovan är slutrapporterna offentliga för studenter och medarbetare på LTH, och dessa består av statistik från arbetsrapporten samt slutkommentarerna som skrivits av de olika parterna. Slutrapporten mailas dels ut till studierådet och alla studenter som gått kursen, och dessutom publiceras den på ceq.lth.se. Vissa studieråd har dock ytterligare rutiner för att informera sina studenter om det som skett under en CEQ-process.

Utbildningsministern i F-sektionens studieråd har relativt nyligen börjat skriva ihop korta rapporter om vad som hänt i CEQ-processen under en läsperiod eller en termin. Texten publiceras på F-sektionens facebook-sida. W-sektionens studieråd publicerar de slutkommentarer som skrivs för varje kurs på utskottets facebook-sida, så att alla de som valt att följa studierådet kan se dem. Studieråden på A- och E-sektionen har inga liknande rutiner. I E-sektionens studieråd händer det dock att kurser och CEQ-möten diskuteras gemensamt på studierådets möten.

4.2.11 Uppföljning efter CEQ-processen

Efter att slutkommentaren skrivits har studenterna och studieråden gjort sitt inom ramen för CEQ-systemet. Det är inte heller något studieråd som har någon särskild rutin för att följa upp kurser mellan kursomgångar. Det finns dock fall där CEQ-möten upplevts mindre konstruktiva eller där en kurs haft problem under en längre tid utan att någon förändring sker, och studieråden har olika sätt att hantera detta.

I de fall då A-sektionens studieråd inte är nöjda efter ett CEQ-möte kan det t.ex. hända att de som varit med på mötet pratar ihop sig och därefter kontaktar programledaren med sina synpunkter. Även studierådet på E brukar ta kontakt med programledningen om det är något de vill driva eller få stöd kring efter att CEQ-processen är avslutad. Det kan t.ex. handla om kurser som haft problem under en längre tid. Studierådsordföranden på F har en lista med kurser som haft problem tidigare och som man håller lite extra koll på. Om en kurs haft återkommande problem utan att någon förbättring skett kan ordföranden lyfta detta med resten av studierådet och programledningen för att se till att arbetet inte ligger helt på is under resten av året. W-sektionens studieråd har i enstaka fall upplevt behov av vidare diskussion kring en kurs efter CEQ-mötet. I dessa fall har det anordnats uppföljningsmöten med kursansvarig och övriga relevanta parter.

4.2.12 Övrigt

De flesta studieråd gör mer än vad som krävs av dem i CEQ-processen. Det är till exempel vanligt att det anordnas utlottningar och andra evenemang i samband med att enkäten ska fyllas i för att öka svarsfrekvensen. En del studieråd har tagit på sig att lägga upp påminnelser om att fylla i CEQ-enkäterna, samt om kurs- och tentamensanmälan, på sina facebook-sidor.

Tabell 1. Jämförelse av studierådets CEQ-arbete, samt synpunkter på processen.

* Med SRF avses studierådsordförande för F-programmet. I sin helhet har studierådet för F även ansvar för Pi och Nano.

	SRA	SRE	SRF	SRW
Program	A	BME & E	F*	W
Ansvarig	Ordförande har huvudansvar för koordinering, att hitta representanter till möten etc. Övriga medlemmar hjälper till i olika utsträckning.	Årskursrepresentanter har huvudansvar för de olika delarna av processen för grundblockets kurser. Ordförande samordnar och har tillsammans med vice ordförande visst ansvar för specialiseringarna.	Studierådsordförande har det huvudsakliga ansvaret. Ordföranden utser kursmod som sköter direktkontakten med studenterna som går en kurs.	Studierådsordförande har samordnande ansvar. Delat ansvar mellan ledamöterna för de olika delarna av processen.
Granskning av fritextsvar	Rutinerna har sett lite olika ut från år till år. Årets studieråd har satt sig ner och censurerat tillsammans vid ett tillfälle, så att alla lär sig hur det går till och arbetet kan delas upp efter tid och arbetsbelastning framöver.	Årskursrepresentanterna ansvarar för att granska grundblockets kurser. Vice ordförande eller en allmän ledamot granskar fritextsvar i specialiseringskurser.	Studierådsordföranden ansvarar för alla kurser.	Delas upp mellan alla medlemmar inför varje granskning baserat på vilka kurser som lästs samt arbetsbelastning.
Introduktion av nya medlemmar	Har ingen särskilt kontinuerlig rutin, men t.ex. kan fritextgranskning göras tillsammans (se ovan).	Ordförande brukar informera nya årskursrepresentanter om hur fritextgranskningen ska gå till, t.ex. att det finns en gemensam riktlinje från kåren.	Har ingen särskild rutin för att introducera nya medlemmar. Studierådsordföranden sköter det mesta av arbetet, och denne får en introduktion till arbetet genom sitt testamente och en genomgång av kårens riktlinje.	Nya medlemmar sitter ofta tillsammans med en mer erfaren medlem när de granskar fritextsvar första gången. Nya medlemmar följer med och lyssnar på något CEQ-möte innan de går på möte själva.
Deltagande på möten	Alla möten som man blir kallad till (dvs kurserna i åk 1-3). Ibland hålls kombinerade möten där flera kurser behandlas samtidigt. Nyligen lades tider för CEQ-möten in i TimeEdit.	Alla som man blir kallad till, dvs i princip alla kurser i grundblocket.	Läsperiodsmöten (mitt i kursen) hålls för alla kurser i grundblocket. Har endast CEQ-möten i de kurser där studierådet anser att det finns ett behov. Tider för läsperiodsmöten finns inlagda i TimeEdit.	Alla som man blir kallad till, dvs i princip alla kurser i grundblocket, samt vissa alternativobligatoriska kurser.

Mötesrepresentant	Studierådsordförande samt övrig studierådsledamot och/eller andra studenter som läst kursen och som representerar olika studentgrupper.	Årskursrepresentanter. Vice ordföranden kan hoppa in ifall en årskursrepresentant inte kan närvara.	Studierådsordförande samt kursombud.	Studierådsmedlemmar från aktuell årskurs, samt eventuellt en extra student som läst kursen eller äldre student som läst kursen tidigare.
Mötes förberedelser	Studierådsordföranden delar arbetsrapporten med de studentrepresentanter som ska delta. Eventuellt ger ordföranden även grundläggande information om hur CEQ-möten går till för nya representanter.	De som ska närvara på mötet läser igenom arbetsrapporten.	Studierådsordföranden skickar ut rapporten till de som ska delta och läser arbetsrapporten med fokus på vissa aspekter, t.ex. arbetsbelastning och examination. Ordföranden har även en dialog med kursombuden.	De som ska närvara på mötet läser igenom arbetsrapporten och har oftast ett kort förmöte där man förbereder hur synpunkterna ska presenteras på mötet.
Mötesupplägg	Mötesupplägget kan variera, men generellt sett leds mötet av programledare eller vice programledare. Fritextsvaren är utgångspunkten för diskussionen. Ofta diskuteras även svarsfrekvensen och varför den ser ut som den gör (ofta är den låg). Mötena kan ta upp till 1,5 timmar beroende på hur många kurser som behandlas och hur arbetsrapporten ser ut.	Det brukar vara biträdande programledare som håller i mötena, men de inleds oftast med att studenterna får ordet. Studenterna går igenom arbetsrapporten, och när man kommer till fritextsvaren brukar det bli lite mer diskussion. Mötet brukar avslutas med en sammanfattning av vad som kan förbättras till nästa år. Mötena hålls normalt sett på lunchen och brukar ta mellan 30-60 minuter.	Mötena brukar inledas av programledaren, och därefter är det oftast studenterna som går igenom det som framkommit av arbetsrapporten och genom kursombuden. Problem och lösningar diskuteras. Mot slutet av mötet kan det hända att kursansvarig kommer med egna frågor och funderingar. CEQ-mötena hålls generellt sett på lunchen och brukar ta mellan 30-60 minuter. Vissa möten kan vara ännu kortare.	I princip är det studenterna som leder mötet, och mötet brukar inledas med att studenterna går igenom de punkter som förberetts innan mötet. När olika förbättringsområden lyfts kan diskussion hållas där läraren kan komma med sina reflektioner. I slutet av mötet brukar studenterna göra en sammanfattande kommentar. Mötena hålls generellt sett på lunchen.
Mötestämning	Överlag brukar stämningen vara god. På enstaka möten händer det att tonen blir mindre konstruktiv, ofta p.g.a. att en lärare upplevs ha svårt att ta till sig kritik eller synpunkter.	Oftast är stämningen god, men det beror på kursen och vilka synpunkter och kritik som framförs. Generellt sett blir diskussionen konstruktiv.	För det mesta är stämningen god och lärarna upplevs lyhörda. I enstaka fall kan det uppstå dödlägen när lärare och studenter har helt olika ståndpunkter.	Överlag brukar diskussionerna vara sakliga och konstruktiva även när studenter och kursansvarig inte är överens.
Mötes anteckningar	Studierådsordföranden tar egna anteckningar under mötet, men brukar även be de andra studenterna att ta egna anteckningar. Dessa sammanställs sedan av ordföranden.	Studenterna brukar inte anteckna under mötet. Biträdande programledare brukar ta lite anteckningar.	Studierådsordföranden tar anteckningar under mötet. I vissa fall tar kursombuden också anteckningar, och dessa kan användas för att stämma av ordförandens anteckningar.	Studenterna som deltar tar anteckningar under mötet.

Slutkommentar	Slutkommentar skrivs framförallt för de kurser där ett CEQ-möte har hållits (dvs främst åk 1-3). Slutkommentarerna läggs oftast in av ordföranden, och det görs så fort anteckningarna från mötet har sammanställts.	Slutkommentarer skrivs för alla kurser där ett CEQ-möte har hållits. Det är årskursrepresentanterna som ansvarar för att skriva slutkommentarer. Ordförande har övergripande koll och kan skicka påminnelser till representanter vid behov.	Slutkommentarer skrivs för alla kurser som finns i CEQ-systemet, inklusive kurser som inte har något möte. Studierådsordföranden utgår från mötesanteckningarna när kommentaren skrivs, och om det inte hållits något möte skrivs slutkommentaren utifrån arbetsrapporten.	Slutkommentarer skrivs i princip bara för kurser som har haft ett CEQ-möte. Studenterna som deltagit på mötet sätter sig och skriver ihop kommentaren efter mötet utifrån sina anteckningar.
Informations spridning	Studierådet har inga särskilda rutiner för vidare informationsspridning.	Ibland diskuteras kurser och CEQ-möten på studierådets möten. I övrigt sker ingen ytterligare informationsspridning.	Under föregående år påbörjades en rutin där utbildningsministern skriver ihop en kort rapport om vad som hänt under CEQ-processen i varje läsperiod. Texten publiceras på sektionens facebookside.	Slutkommentaren som skrivs publiceras även på studierådets facebookside.
Uppföljning efter CEQ	Efter att slutkommentaren lagts in brukar studierådet inte göra något mer förrän nästa kursomgång. I vissa fall då studierådet inte varit nöjda efter ett möte, t.ex. p.g.a. att läraren inte upplevts ta till sig kritiken på ett konstruktivt sätt, händer det att de studenter som varit med på mötet pratar ihop sig och att ordföranden därefter kontaktar programledaren eller biträdande programledare.	Efter att slutkommentaren lagts in brukar studierådet inte göra något mer förrän nästa kursomgång. Dock händer det att studierådet kontaktar programledningen för att få stöd med att driva någon fråga efter CEQ-mötet, t.ex. i kurser som haft problem under en längre tid.	Efter att slutkommentaren lagts in brukar studierådet inte göra något mer förrän nästa kursomgång. SRF har dock en lista med kurser som haft problem tidigare och som man därför håller lite extra koll på. För kurser som haft återkommande problem kan SRF lyfta det med programledningen och studierådet för att säkerställa att arbetet inte ligger på is under hela året.	Efter att slutkommentaren lagts in brukar studierådet inte göra något mer förrän nästa kursomgång. I enstaka fall där det funnits behov av vidare diskussion kring en kurs har det anordnats uppföljningsmöten med kursansvarig och övriga relevanta parter.
CEQ-mötets syfte	Fånga upp det mest relevanta i enkäterna och reflektera tillsammans med andra parter om kursens utveckling. Breddning av enkätinnehåll och möjlighet att diskutera mer subtila åsikter hos studentgruppen.	Att studenternas åsikter ska kunna framföras, att perspektivet om det som fungerat bra och dåligt ska kunna breddas och att det ska kunna ske en diskussion om hur kursupplägget ska förbättras.	En möjlighet att diskutera de problem som finns och hitta konkreta åtgärder och lösningar på dessa. Muntlig diskussion ger ett annat djup än t.ex. en mailtråd. Systematisk uppföljning av t.ex. läsperiodsmöten.	Breddning av det som sagts i enkäten så att alla perspektiv kan komma fram. En möjlighet till "synkronisering" av lärarnas och studenternas upplevelser, och en möjlighet till bredare förståelse för studenternas upplevelse av kursen.

Förbättringsområden	Enkätfrågorna känns inte alltid relevanta för utbildningen, och det är få lärare som lägger till extra frågor för att anpassa enkäten. Utöver detta upplevs lärarna ha en ganska negativ syn på CEQ-systemet, vilket påverkar studenternas motivation att fylla i enkäten. Utskicket av enkäterna är matchad med civilingenjörsprogrammens läsperiodsindelning, vilken inte stämmer överens med kurserna på A-programmet. Tydligare återkoppling inför nästa kursomgång önskas också.	Svarsfrekvensen på enkäterna är ofta ganska låg, och studierådet får höra från studenter att de tycker att enkäten är för lång. Man önskar även tydligare återkoppling från kurslärarna i samband med att en ny kursomgång startas för att tydliggöra vilka förändringar som gjorts. Institutionerna/studierektorererna hade kunnat vara mer involverade i processen. Det är svårt att diskutera aspekter som går över flera kurser, t.ex. arbetsbelastning.	Enkätens utformning, då den upplevs omständlig och med vissa frågor som inte känns relevanta. Mer information om CEQ-systemet och varför det ser ut som det gör till alla studenter. Pappersenkäterna är svåra för studierådet att granska, men de har ofta hög svarsfrekvens. Kanske hade man fått bättre svarsfrekvens för webbenkäterna genom att avsätta kurstid till att fylla i dem.	Ökad återkoppling till studierådet om vilka förändringar som gjorts, t.ex. genom kontakt mellan kurslärare och studieråd inför kursstart.
----------------------------	---	--	--	---

4.3 Slutkommentarer i CEQ-systemet

I detta avsnitt presenteras den data som sammanställts ur CEQ-databasen och från de stickprov som gjorts.

Tabell 2 beskriver andelen slutkommentarer på kurserna i det obligatoriska blocket (åk 1-3) samt de valfria kurserna som ingår i den berörda programledningens ansvarsområde. För alla studieråd utom F syns en tydlig skillnad i kommentarsfrekvens mellan de obligatoriska kurserna och de valfria specialiseringskurserna. Det går även att se stora skillnader mellan studieråden rent generellt, där SRF har över 90% kommentarsfrekvens inom båda kurskategorierna, medan SRA kommenterat drygt en fjärdedel av kurserna i de första 3 åren av utbildningen och mindre än 10 % av de valfria kurserna.

I Tabell 2 presenteras även den genomsnittliga kommentarslängden för de olika studieråden. Även här syns en del variationer. SRA, SRE och SRF skriver ungefär lika långt för de obligatoriska kurserna, medan SRW skriver dubbelt så långt i genomsnitt. För specialiseringskurserna är variationen ännu större. Det bör noteras att det i större utsträckning är kursrepresentanter och inte studierådsmedlemmar som skriver kommentarerna på de valfria kurserna, vilket påverkar statistiken.

Tabell 2. Andel av kurserna som har slutkommentar i CEQ-databasen samt antal tecken per kommentar. * Endast specialiseringskurser inom programledningens ansvarsområde.

** Endast kommentarer från kursombud, ej direkt från studierådet.

Studieråd:	Slutkommentarer i systemet (%)		Genomsnittligt antal tecken	
	Obligatoriet	Valfria kurser*	Obligatoriet	Valfria kurser*
SRA	27.8	8.8	533.9	942.7
SRE	55.0	15.3**	467.4	-**
SRF	91.1	93.9	554.4	271.5
SRW	80.5	21.9	1106.3	1349.0

I Tabell 3 nedan finns sammanfattningar som beskriver innehållet i de stickprov på slutkommentarer som plockades ut. Det vanligaste är att kommentaren är en sammanfattning av studenternas synpunkter på kursen. I många fall nämns även vad som diskuterats på mötet och/eller vad som ska ändras till kommande kursomgång. För vissa studieråd ser slutkommentarerna ganska lika ut från kurs till kurs och mellan olika år, medan innehållet kan variera mer för andra studieråd. Till exempel handlar några kommentarer för A-programmets kurser enbart om hur själva CEQ-mötet var, medan andra kommentarer är mer som en sammanfattning av studenternas synpunkter på kursen.

Tabell 3. Sammanfattning av stickprov från slutkommentarer.

Studieråd	Slutkommentarer
<i>SRA</i>	Kommentarsinnehållet kan variera ganska mycket. En del kommentarer beskriver endast hur välfungerande själva CEQ-mötet var, medan andra är sammanfattningar av studenternas åsikter. Sammanfattningarna kan vara generella eller fokusera på en aspekt. Överlag är kommentarerna på masterkurser längre och mer detaljerade än kommentarerna för år 1-3. Dessa kommentarer innehåller konkreta förbättringsförslag, men inga kommentarer om möten.
<i>SRE</i>	Kommentarerna skiljer sig åt något mellan E- och BME-programmet. På E-programmet är kommentarerna ofta ganska korta. De inleds med en sammanfattande mening om studenternas upplevelse och lyfter sedan problem- och förbättringsområden som identifierats. På BME-programmet är kommentarerna ungefär lika långa, men i dem ligger fokus i högre grad på att beskriva det som diskuterats på CEQ-mötet, d.v.s. förbättringsområden och/eller vad som ska ändras till kommande kursomgång. I princip skrivs inga kommentarer för specialiseringskurser.
<i>SRF</i>	Kommentarerna är relativt kortfattade och innehåller sammanfattningar av studenternas synpunkter. De flesta kommentarer är positiva och föreläsarens insats lyfts ofta fram. I några fall nämns CEQ-mötet och vilka åtgärder som planeras till kommande kursomgång. Kommentarerna på specialiseringskurser är till stor del likartade.
<i>SRW</i>	Huvudfokus i kommentarerna är en sammanfattning av studenternas åsikter. Ofta finns även kommentarer om vad som diskuterats på CEQ-mötet och vilka åtgärder som ska vidtas. Kommentarerna ser relativt likartade ut från år till år och i olika årskurser. På specialiseringskurser är det större variation i längden och detaljnivån på kommentarerna.

4.4 Synpunkter på processen

Studieråden som deltog i den här studien har även tillfrågats mer allmänt om deras syn på CEQ-processen. De har svarat på vad de upplever att syftet med själva CEQ-mötet är, samt vad de anser att det finns för förbättringsområden med processen i sin helhet. Nedan sammanfattas alla studieråds svar i ett stycke. För mer information om de enskilda studierådens svar, se **Tabell 1** ovan eller studierådsbeskrivningarna i Bilaga 1.

4.4.1 Syftet med CEQ-mötet

Alla studieråd verkar ha en någorlunda samstämmig bild av vad syftet med CEQ mötet är. Flera studieråd lyfter möjligheten att nyansera enkätsvaren, att bredda perspektivet och/eller att få med studentgruppernas mer subjektiva upplevelser av kursen. Ett annat, liknande syfte som lyfts är att öka förståelsen mellan de olika parterna. I princip alla studieråd nämner också mötet som en möjlighet att diskutera konkreta förändringar som hade gjort kursen bättre till nästa kursomgång.

4.4.2 Förbättringsförslag

Alla studieråd hade ett eller flera förslag eller önskemål på hur CEQ-processen i sin helhet hade kunnat förbättras. Nedan listas förslagen från det som var vanligast (överst) till det som bara nämnts av ett studieråd.

- Ökad återkoppling från kurslärare inför nästa kursomgång. Studieråden får sällan veta vilka förändringar som genomförts innan den nya kursomgången redan är slut och det är dags för CEQ igen.
- Det finns önskemål om en översyn av enkäten, då den är lång och med frågor som inte upplevs helt relevanta. Enkätens utformning lyfts som en möjlig anledning till att svarsfrekvensen i många fall är låg.
- Granskningen av pappersenkäter är svår, och motiveringen att de ger ökad svarsfrekvens känns inte alltid som en tillräcklig motivering för användningen av dessa. Ökad svarsfrekvens kan troligtvis fås fram på andra sätt, t.ex. genom att ge tid till att fylla i webbenkäten under kurstid.
- Bättre matchning av enkätutskick med kurslut (A-programmet)
- Mer information om CEQ-systemet till alla studenter
- Ökad medverkan från institutioner, t.ex. genom studierektorer. I dagsläget deltar dessa väldigt sällan eller aldrig.

5 Diskussion

5.1 Likheter och skillnader mellan studieråden

Huvudsyftet med denna studie är att kartlägga hur studenterna, genom studieråden, organiserar sitt deltagande i LTH:s kursutvärderingssystem. Studieråden har fått en mycket central roll i detta system, bl.a. genom att ha ansvar för granskningen av fritextsvar vilket har potential att påverka underlaget till CEQ-mötet. Kursutvärderingssystemet på LTH har undersökts i en rad andra studier, men aldrig ur studierådets perspektiv.

Utifrån denna studie, som undersöker 4 av de totalt 14 studieråden som finns på LTH, kan det konstateras att det finns vissa grundläggande likheter i de olika studierådens arbete, men att det också finns en hel del skillnader i rutinerna. Till likheterna hör bland annat vilka möten man deltar på, samt hur mötesförberedelserna går till. De flesta studieråden går på alla möten som man blir kallad till. Undantaget är F där rutinerna ser annorlunda ut även från programledningens håll. Vad gäller mötesförberedelser är det bara SRW som gör mer än att läsa arbetsrapporten (man har små förmöten), men det är arbetsrapporten som är grunden i alla studierådets förberedelser. Alla studieråd har även liknande beskrivningar av stämningen på CEQ-mötena. Vad gäller mötesupplägget kan det skilja lite mellan de olika programmen, men överlag verkar det vara studenternas dragning av synpunkter och förslag som är huvudfokus på mötena. Eventuellt är A-programmets möten ett undantag, då dessa ibland behandlar flera kurser på en gång vilket troligtvis kräver mer styrning från t.ex. programledare. SRA lyfter även fram sin insats på mötena på ett lite annat sätt än övriga studieråd. Där verkar det vara mer öppen diskussion från början, och studenterna fokuserar mer på att lyfta fram de mest relevanta fritextsvaren.

Skillnaderna mellan studieråden handlar framförallt om ansvarsfördelningen och hur man hanterar de praktiska, rutinmässiga uppgifterna som granskning av fritextsvar och vem som skriver slutkommentaren. Här har alla 4 studieråd valt helt olika lösningar. I alla studieråd är det studierådsordförandena som har ansvar för kontakten med olika parter och koordinerar arbetet, men i SRA och F-sektionens studieråd har studierådsordförandena en tyngre roll än i övriga studieråd. Exempelvis är det

studierådsordföranden som ansvarar för att hitta mötesrepresentanter, och för att skriva alla slutkommentarer. Det finns dock stora skillnader mellan dessa två studieråd. Framförallt har F en struktur som varit på plats under en längre tid, och som fungerar mer likartat från år till år. Till exempel använder man sig av kursombud som utses på terminsbasis, och det verkar inte som att det är några större svårigheter att få tag på dessa kursombud. SRA verkar ha fungerat lite olika från år till år, och man har till exempel inget systematiskt sätt att utse kursombud. Det kan hänga ihop med att man har svårare att hitta funktionärer till utskottet. Årets studieråd är litet, men man verkar ha arbetat mer för att dela upp arbetet mellan medlemmarna, t.ex. vad gäller granskning av fritextsvar (studierådsordföranden på F granskar själv alla fritextsvar). Ordföranden på A hade även planer på att utse kursombud till våren 2021 för att minska tiden som behöver läggas på att hitta representanter till varje enskilt möte.

I SRE och SRW finns en tydligare delegation till medlemmar i utskottet än i ovannämnda studieråd. Till exempel deltar inte studierådsordföranden på alla CEQ-möten, och utskottsmedlemmarna ansvarar på olika sätt för granskning av fritextsvar och för att författa slutkommentarer. Dock finns det skillnader även mellan dessa studieråd. I SRE finns två årskursrepresentanter för varje årskurs och program (E och BME), och dessa årskursrepresentanter har alltid ansvar för granskning av slutkommentarer, för att gå på möten i ”sina” kurser samt att skriva slutkommentarer. Representanterna väljer själva hur de vill dela upp arbetet mellan sig, och ordföranden lägger sig inte i förutom med eventuella påminnelser i samband med att olika deadlines närmar sig. Även i SRW strävar man efter att ha en eller ett par representanter för varje årskurs (främst i grundblocket), men det finns inte fasta årskursrepresentanter med vissa arbetsuppgifter. Istället bestämmer utskottet gemensamt på ett möte vem som granskar vilka kursers kommentarer och vilka som går på respektive möte inför varje CEQ-omgång. En anledning till denna skillnad skulle kunna vara lik den som angavs i stycket ovan för A och F: att det är lättare att hitta funktionärer på E-sektionen, som är en större sektion med ca 150 nyantagna per år (Lunds Tekniska Högskola, 2020). W-programmet tar in ca 70 nya studenter per år, och W-sektionen har därför ett mindre antal personer att välja funktionärer från. Kanske är W-sektionens mer ”flytande” system ett resultat av detta – att det inte kan garanteras att man hittar årskursrepresentanter varje år.

Den grundläggande skillnad som lyfts fram här är hur ”centraliserat” CEQ-arbetet är, dvs hur stor roll studierådsordföranden har. Det finns både positiva och negativa aspekter med att en enskild person får ett väldigt brett ansvar. Bland fördelarna finns att denna person får en översiktbild och en väldigt genomgripande uppfattning av programmet som helhet, samt var de mest centrala problemen och styrkorna finns. Studierådsordföranden blir då en ännu mer värdefull diskussionspart i t.ex.

programledningen, där studierådsordföranden ofta sitter som studentrepresentant. Studierådsordföranden får också bättre koll på arbetsprocessen, vad som är gjort och vad som är kvar att göra. Troligtvis blir arbetet med granskning av fritextsvar och skrivande av slutkommentarer också mer likformigt och jämförbart. Men det finns så klart ett antal uppenbara nackdelar med denna ansvarsindelning. Till exempel blir arbetsbördan på denna person väldigt hög, vilket kan ta tid från andra ansvarsområden och uppgifter (inte minst studierna). Dessutom blir studenternas medverkan mer sårbar om kompetensen kring systemet endast finns hos en person, och det kan bli svårare att hitta villiga efterträdare om arbetsbördan anses väldigt hög.

En grundläggande likhet mellan alla studieråd är samsynen om CEQ-mötets syfte. Man ser det som en möjlighet att bredda beskrivningen av studenternas upplevelse av kursen, samt att öka förståelsen mellan parterna. Ett studieråd uttryckte det som att mötet är en möjlighet att synkronisera studenternas och lärarens upplevelse av kursen. Vidare ser man även mötet som en möjlighet att få igenom förbättringar inför kommande kursomgångar. Det är värt att notera att studieråden delar bilden av CEQ-mötets syfte eftersom det tyder på att studieråden, trots lite olika struktur och rutiner, har samma målbild med sitt arbete. Skillnaderna skulle då snarare kunna bero på olika kultur och förutsättningar. Det hade varit mycket intressant att jämföra studierådets uppfattning med kurslärarnas och programledarnas bild av CEQ-mötenas syfte, samt hur väl man upplever att studenterna lyckas med det uppdrag man anser sig ha på dessa möten.

5.2 Jämförelse av statistik och studierådsbeskrivningar

Ett av de tydligaste resultaten från denna studie är att alla studieråd har någon form av etablerade rutiner för att hantera sin medverkan i CEQ-processen, men också att dessa rutiner kan se ganska olika ut. Detta avspeglas till viss del i statistiken från CEQ-databasen (se Tabell 2). När det kommer till kommentarsfrekvensen av slutkommentarer för obligatoriska kurser varierar denna från 27.8 % för SRA till 91.1 % för SRF. En möjlig förklaring är att det finns en korrelation mellan studierådets organisation och kommentarsfrekvensen, dvs att studieråd med mer tydligt uppdelade och förutbestämda ansvarsområden skulle ha högre svarsfrekvens. De som kan anses ha tydligast ansvarsfördelning är SRF, där studierådsordföranden ansvarar för att skriva alla slutkommentarer på sitt program, samt SRE, där det finns årskursrepresentanter för varje årskurs och program. Men den ovannämnda hypotesen stämmer inte riktigt eftersom SRE bara har 55 % procent kommentarsfrekvens medan SRW, som inte har någon fast ansvarsfördelning för olika kurser har en kommentarsfrekvens på ca 80 %. De verkar alltså bero på något annat. Det skulle till exempel kunna handla om olika

kultur i de olika studieråden, där vissa anser att slutkommentarerna är viktigare än andra och att denna inställning förs över vid överlämningar.

Kommentarsfrekvensen på valfria kurser är generellt sett mycket lägre än andelen kommentarer på de obligatoriska kurserna. Det är bara SRF som har en motsvarande kommentarsfrekvens för valfria kurser. Den lägre kommentarsfrekvensen för valfria kurser beror troligtvis på att det sällan anordnas CEQ-möten för dessa kurser. Utifrån det faktum att få valfria kurser har ett CEQ-möte kan man fråga sig om de kommentarer som skrivs av F för valfria kurser är lika givande som kommentarerna för de obligatoriska kurserna, i och med att det enda underlaget är arbetsrapporten. I Tabell 2 framgår det också att kommentarslängden för valfria kurser är ungefär hälften så lång som den för obligatoriska kurser på F-programmet. Å andra sidan är slutkommentaren det enda som står med i den offentliga slutrapporten. Det finns ingen annan nyansering av statistiken. En slutkommentar baserad på arbetsrapporten kan därför anses vara mycket bättre än ingen kommentar alls.

Innehållet i slutkommentarerna verkar vara snarlikt för alla studieråd (se Tabell 3). Om vi istället tittar på kommentarslängden är kommentarerna för obligatoriska kurser på SRA, SRE och SRF ungefär lika långa i genomsnitt, medan SRW sticker ut med en dubbelt så hög genomsnittlig kommentarslängd. Det är oklart vad detta beror på. Kanske finns det ett mer standardiserat sätt att skriva slutkommentarer, som innebär att ett visst antal aspekter måste finnas med i varje slutkommentar. Det skulle också kunna finnas en korrelation mellan svarsfrekvens på CEQ-enkäten och kommentarslängden på slutkommentarerna. Svarsfrekvensen har dock inte inkluderats i denna studie, så det är svårt att dra några slutsatser kring detta. Det kan också tänkas att det bara handlar om kulturskillnader mellan studenter på olika program, där W-studenter har en tendens att skriva längre i allmänhet.

5.3 Läsoeriodsmöten

På F-programmet har man frångått den standardiserade processen med enkät, möte efter kursavslut och slutkommentar. Kurserna på programmet utvärderas fortfarande med CEQ-enkäten, men det hålls endast regelrätta CEQ-möten i kurser där studierådet anser att det finns ett behov. Detta avgör studierådet utifrån CEQ-resultaten, utifrån tidigare erfarenheter med de olika kurserna samt från de läsoeriodsmöten som hålls i alla kurser. Läsoeriodsmötena fungerar mer eller mindre som de vanliga CEQ-mötena, med alla de parter som deltar på ordinarie möten samt studievägledare. Men istället för att ha arbetsrapporten som underlag utgår diskussionen från de erfarenheter som

kursombuden samlat in från kursdeltagarna, och fokuserar framförallt på problem som kan lösas redan under kursens gång.

Läsperiodsmötena uppskattas av studierådet på F, och man tycker att det här upplägget är bättre än det med bara CEQ-möten. Detta beror framförallt på att studenterna får en möjlighet att påverka kursen redan under pågående kursomgång, och således försvinner problemet med att CEQ-processen endast "hjälp" kommande årskullar. Läsperiodsmötena utesluter inte heller att faktiska CEQ-möten hålls vid behov, och det är studierådet själva som har kontroll över vilka CEQ-möten som hålls.

Så länge studieråden upplever att systemet fungerar och att de har tillräckligt med inflytande över sin utbildning finns ingen större anledning att kräva förändring. Det finns dock några potentiellt problematiska aspekter. Till exempel kan det inte bli någon diskussion om de examinerande momenten, eftersom dessa ofta ligger i slutet av kurserna. Det är också tänkbart att det blir svårare att diskutera långsiktiga förbättringar för kurserna i och med att studenterna som står för synpunkterna inte har helhetsperspektivet på kursen som diskuteras. Eventuellt kan detta kompenseras till viss del av att studierådsordföranden är med på alla möten, och kanske även har gått längre på utbildningen. Det hade varit intressant att undersöka om lärarna på de kurser som sällan har CEQ-möte upplever detta som ett problem.

5.4 Masterprogram och specialiseringskurser

Med undantag för F är andelen slutkommentarer på valfria kurser mycket lägre än för de obligatoriska kurserna. Inte ens en fjärdedel av kurserna på A, E och BME samt W har slutkommentarer i systemet. Dessa studieråd anger ett mycket starkt samband mellan att det faktiskt hålls ett CEQ-möte för kursen och huruvida studierådet skriver en slutkommentar.

Det är problematiskt att det saknas slutkommentarer för många kurser, inte minst eftersom slutkommentarerna är det enda som nyanserar slutrapporterna och som ger en mer konkret bild av kursen, dess utvecklingsområden och vilka åtgärder som planeras. Dessutom kan slutrapporterna anses vara viktigare för valfria kurser än för obligatoriska kurser ur studenternas perspektiv, eftersom de kan användas aktivt för att avgöra vilka kurser en student vill inkludera i sin examen. Men utöver avsaknaden av slutkommentarer är det ett ännu större problem att en stor del av LTH:s kurser inte inkluderas i det standardiserade utvärderingssystemet. Även om kursansvariga ska anordna någon form av utvärderingar även där det inte finns krav på CEQ, finns det inget enkelt sätt att följa upp om detta faktiskt görs och hur kvaliteten på dessa

utvärderingar är. Det är dels svårt för ansvariga personer och organ på LTH, och det är i princip omöjligt för studieråden som sköter detta arbete utöver sina heltidsstudier. Slutligen är det mest grundläggande problemet att den centrala delen i LTH:s kursutvärderingssystem - CEQ-mötet och diskussionen mellan de olika parterna - uteblir.

Utifrån detta perspektiv är det mycket positivt att Ledningsgruppen för grundutbildning (LG GU) har fattat ett beslut om att revidera förfarandet för de mindre valfria kurserna, det vill säga de som idag inte inkluderas i CEQ-systemet (STYR 2021/102). Enligt det nya förfarandet ska även de små valfria kurserna utvärderas med CEQ-enkäten, samt behandlas på ett CEQ-möte. På dessa CEQ-möten är det dock i första hand kurslärare och kursrepresentanter som deltar, medan programledarens och studierådets deltagande är valfritt.

5.5 Studierådens synpunkter på processen

Under intervjuerna fick studieråden i denna undersökning möjlighet att lyfta vilka förbättringsområden de ser för hela CEQ-processen. Den vanligaste synpunkten är att man saknar återkoppling från kursansvariga mellan CEQ-mötet och att nästa kursomgång startar. Den återkoppling som finns i dagsläget, i form av utskick av färdiga slutrapporter till studieråd och kursdeltagare, anses alltså inte vara tillräcklig. Det finns en del brister med de slutrapporter som produceras, varav en av de största är att en stor andel kurslärare faktiskt inte skriver en slutkommentar i systemet. Enligt Åkerman (2020) är det knappt 30 % av kurserna (både obligatoriska och stora valfria) som har lärarkommentarer i slutrapporten. Utan detta är det mycket svårt för studierådet och andra parter att avgöra vad kursansvarig tog till sig av arbetsrapporten och CEQ-mötet samt vilka åtgärder som planerats inför nästa år. Utan denna information har studieråden ingen möjlighet ta initiativ till fortsatta diskussioner kring en kurs där man inte anser att läraren kommer att göra tillräckligt inför kommande kursomgång. En ytterligare problematik är att de slutkommentarer som skrivs av kursansvarig endast baseras på CEQ-mötet och enkätsvaren, och därför inte redogör för det faktiska arbetet med kursmaterialet som antas göras inför en kursomgång.

Ett annat område som lyfts av mer än ett studieråd är enkätens utformning. Ofta kommer denna fråga upp när svarsfrekvensen diskuteras och man pekar då framförallt på enkätens längd och frågornas relevans som potentiella problem. Det finns argument för att behålla det nuvarande frågebatteriet oförändrat, och dessa argument berör främst jämförbarheten hos svaren mellan olika år och den stora databas med information som

byggts upp under de nästan 20 år som CEQ-har använts. Dock kan man fråga sig om det inte ändå bör göras en översyn av formuläret, åtminstone för att se till att alla frågor fortfarande är aktuella och passar även de nya utbildningar som tillkommit under åren.

Det finns även andra åtgärder som kan och bör genomföras för att öka svarsfrekvensen, och en av dessa är relaterad till den återkoppling som diskuterades ovan. Det handlar om lärarnas redogörelse av kursförändringar när de träffar nya studentgrupper. Om detta hade skett på ett mer systematiskt sätt, så att alla studenter (inte bara studieråden) hade fått se att resultaten av enkäten faktiskt använts, så hade det förmodligen känts mer motiverat för studenterna att fylla i enkäten. Ytterligare åtgärder för att öka medvetenheten och viljan att fylla i CEQ-formuläret är t.ex. att informera alla studenter om hur processen går till samt att vara noga med vilken bild av CEQ som presenteras från LTH:s håll, både från kurslärare och från LTH centralt. Vissa studieråd, t.ex. F och W, gör egna insatser för att sprida mer information kring CEQ-processen och resultatet, men det finns nog mycket mer som studieråden och LTH kan samarbeta kring.

5.6 Avslutande reflektioner

Syftet med kursutvärderingar är att ge studenterna en reell möjlighet till inflytande på sin utbildning, och de är en hörnsten i kvalitetsarbetet. I LTH:s kursutvärderingssystem har studenterna genom studieråden fått en mycket central roll, vilket ger goda förutsättningar för att studenternas röster ska bli hörda. Utifrån denna undersökning och de diskussioner som förts ovan växer en central fråga fram: Är det ett problem att studieråden gör olika, eller kan man ändå lita på att arbetet håller en bra kvalitet och ger en korrekt representation av studenternas åsikter?

Det finns en viss instabilitet i alla studentorganisationer som framförallt beror på snabb omsättning bland medlemmar och funktionärer. Det beror också på att det kan vara svårt att fylla alla de poster som finns i studentvärlden, inklusive inom studiebevakningen. Det förekommer också diskussioner om svarsfrekvensen på CEQ-enkäterna och huruvida det som framkommer är representativt för hela studentgruppen. Jag anser dock, både utifrån resultatet i denna rapport och utifrån egen erfarenhet av studierådsarbete, att studieråden tar CEQ-arbetet på stort allvar och att man har tillräckliga rutiner för att säkerställa en god studentrepresentation i de allra flesta fall. De system som studieråden har för att välja representanter till CEQ-mötena säkerställer dessutom att det med få undantag kan ske en nyansering av enkätsvaren även i de fall då svarsfrekvensen är låg. Studieråden har rutiner för att introducera nya

medlemmar och överföra kunskap mellan studentgenerationer, och det finns även gemensamma utgångspunkter för arbetet som förhoppningsvis bidrar till att likrikta arbetet något, till exempel synen på CEQ-mötets syfte samt den kårgemensamma riktlinjen för granskning av fritextsvar (se Bilaga 2). De skillnader som finns verkar också vara en anpassning till förutsättningarna på den egna sektionen och programmet, och inte ett tecken på att olika studieråd prioriterar arbetet olika.

5.7 Fortsatta studier

Utifrån denna studie har ett antal ytterligare frågeställningar växt fram, som skulle kunna undersökas i vidare studier. En sådan fråga har redan nämnts ovan, och den berör lärares och programledares uppfattning av CEQ-mötena samt hur väl förberedda och professionella studenterna upplevs vara. Det hade även varit intressant att kartlägga vad studieråden tar bort vid granskningen av fritextsvar, att undersöka hur slutrapporterna används av lärare samt att följa hur studierådets situation påverkas av förändringarna i hanteringen av de små valbara kurserna. En ytterligare fråga berör gemene students användning av CEQ-systemet, till exempel hur mycket man använder slutrapporter. Detta, tillsammans med undersökningar om övriga aktörers bruk av CEQ-databasen, kan utgöra en grund för att avgöra behovet av förnyelse i utformning, informationsspridning och i kvalitetsutvecklingen av LTH:s utbildningar i stort.

Om författaren

Katja Eftring är student på Civilingenjörsprogrammet i Ekosystemteknik (W-programmet), samt amanuens på Centre for Engineering Education (CEE) på Lunds Tekniska Högskola. Hon har varit engagerad i studieråd och studentkår under hela sin studietid, och satt bland annat som Utbildningsansvarig för interna frågor på Teknologkåren vid LTH under läsåret 19/20. Vidare har hon haft ett visst engagemang i den nationella utbildningspolitiken genom deltagande på Sveriges Förenade Studentkårers (SFS) fullmäktigemöten samt som studentrepresentant i SUHF:s arbetsgrupp för digitalisering.

Källor

- Andersson, K., Roxå, T. och Borell, J. (2013). Variationer hos programmens CEQ-trender och kvalitetsarbetets effektivitet vid LTH. *4:e Utvecklingskonferensen för Sveriges ingenjörsutbildningar*. Tekniska Högskolan vid Umeå universitet, 27-28 november 2013. Umeå.
- Björnsson, L., Dahlblom, M., Modig, K. och Sjöberg, A. (2009). Kursutvärderingssystemet CEQ vid LTH: uppfylls avsedda syften? *Den 2:a Utvecklingskonferensen för Sveriges ingenjörsutbildningar*. Lunds Tekniska Högskola, 2-3 december 2009. Lund.
- Borell, J., Alveteg, M. och Andersson, K (2010). Bortom de lämnade enkätsvaren. *LTHs 6:e Pedagogiska Inspirationskonferens*, 15 december 2010. Lund.
- Lunds Tekniska Högskola (2020). *Ansökan och antagning*. <<https://www.lth.se/utbildning/ansokan-och-antagning/>> [Hämtat 2021-04-22]
- Roxå, T. och Bergström, M. (2013). Kursvärderingar i system – akademiska lärares upplevelser och organisationens förmåga till utveckling. *Högre utbildning*, Vol. 3 (3), 225-236.
- Roxå, T., Ahmad, A., Barrington, J., Van Maren, J., & Cassidy, R. (2021). Reconceptualising student ratings of teaching to support quality discourse on student learning: A systems perspective. *Higher Education*, (published online). doi:<https://doi.org/10.1007/s10734-020-00615-1>
- Åkerman, C. (2018a). *Anvisningar för rapportering kursutvärderingar på LTH*. Lund, LTH. Beslutsdatum: 2018-12-20. Diarienummer: U 2018/787. <http://www.ceq.lth.se/info/dokument/filer/rapporterandeutv_anvisn.pdf> [Hämtad 2021-04-22]
- Åkerman, C. (2018b). *Policy för utvärdering av kurser inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå på LTH*. Lund, LTH. Beslutsdatum: 2018-12-20. Diarienummer: U 2018/787. <<http://www.ceq.lth.se/info/dokument/filer/utvarderingspolicy.pdf>> [Hämtad 2021-04-22]
- Åkerman, C. (2020). *Utvecklingsmöten inom LTH: kursutvärderings- och dialogmöten samt andra möten*. Lund: Lunds Tekniska Högskola, Avdelningen för kvalitetsstöd.

Bilagor

Bilaga 1 – Studierådsbeskrivningar

I denna bilaga finns sammanställningar av informationen från intervjuer med de olika studieråd som ingår i studien.

Bilaga 1A - CEQ-mötesprocessen: SRA

Innan möte

Studierådet på A (SRA) består av en ordförande samt ett antal övriga medlemmar (i nuläget 4 personer). Det finns ingen person som är särskilt ansvarig för censurering av CEQ, utan det kan se lite olika ut från år till år. Nuvarande studieråd planerar att ha ett tillfälle där hela SRA sitter tillsammans och censurerar för att alla ska lära sig. Om alla medlemmar har koll på processen blir SRA mindre beroende av enskilda personer och risken att kunskap försvinner mellan olika år minskar också. Efter detta första tillfälle kommer censureringen att delas upp mellan medlemmarna efter arbetsbelastning och vem som har tid.

Antal studenter som deltar på CEQ-mötena varierar från möte till möte. Generellt sett brukar det vara studierådsordförande samt någon ytterligare studierådsmedlem och/eller andra studenter som har gått kursen under den aktuella kursomgången. SRA vill gärna ha med studenter som representerar olika studentgrupper, t.ex. en student per årskurs i de kurser som samläses av flera årskurser, eller en student per ateljé. SRA har inte klassrepresentanter i nuläget och utser inte heller kursombud på rutin, vilket innebär att ordförande kan behöva lägga en hel del tid på att hitta representanter till möten. SRA planerar att utse klassrepresentanter/kursombud till våren för att minska arbetsbelastningen. För att förbättra bevakningen av jämlikhets- och likabehandlingsfrågor har SRA inlett ett samarbete med sektionens jämlikhetsutskott, och målet är att någon från utskottet ska delta på alla CEQ-möten i framtiden.

Det är programledare eller biträdande programledaren som kallar till CEQ-möten. Biträdande programledare har ansvar för kurserna i åk 1 och 2, medan programledaren ansvarar för åk 3. SRA skickar i regel representanter till alla möten de blir kallade till.

SRA har dock upplevt att programledningen inte är så drivande i att boka möten, och har påpekat detta för programledningen. Det har lett till att det nu lagts in tider för CEQ-möten i blockschemat inför nästa termin.

Inför möten brukar ordföranden skicka ut arbetsrapporten till de som ska delta på mötet, samt eventuellt ge lite information om vad CEQ-möten är och går till. I övrigt görs inga särskilda förberedelser inför mötet.

Under mötet

Upplägget på mötena kan variera, men generellt sett leds mötet av programledare eller biträdande programledare, och det är fritextsvaren som är utgångspunkten för diskussionen. Ofta diskuteras även svarsfrekvensen och varför den ser ut som den gör (svarsfrekvensen är ofta låg). I vissa fall hålls möten för flera kurser samtidigt, något som SRA upplever som positivt då detta möjliggör utbyte mellan lärarna i parallella kurser.

Studenterna fokuserar på att lyfta fram de fritextsvar som upprepas av flera studenter, samt de som bedöms ha högst relevans för att få till en förbättring av kursen och det som är rimligt att förändra. Överlag upplevs stämningen vara god och lärarna är generellt sätt mottagliga för de synpunkter som studenterna lyfter. På enstaka möten händer det det uppstår mindre konstruktiv stämning, t.ex. då en lärare upplevs ha svårt att ta till sig och bemöta kritiken som lyfts. SRA upplever dock att de har nytta av sin utbildning i dessa situationer, då de har haft möjlighet att öva på att både ge och ta emot kritik om olika projekt på ett konstruktivt sätt.

Längden på CEQ-mötena varierar beroende på vilken kurs som berörs och hur CEQ-resultaten ser ut. I kurser som fått mycket positiv kritik blir mötena ofta kortare då det inte finns så mycket att diskutera. Möten där flera kurser behandlas samtidigt kan ta ca 1,5 timme. På CEQ-mötena tar SRA ordföranden anteckningar, och ordföranden brukar även be de andra studenterna på mötet att ta egna anteckningar. Ordförande gör sedan en sammanställning av alla anteckningar innan slutkommentaren skrivs.

Efter mötet

Slutkommentarer läggs generellt sett in av ordföranden, och detta görs så fort anteckningarna från ett möte har sammanställts. Slutkommentarer läggs framförallt in för de kurser där ett CEQ-möte hållits, och detta är framförallt de kurser som ges på kandidatnivå. Masterkurser hanteras inte lika rutinmässigt.

I de fall då SRA inte varit nöjda efter ett möte, t.ex. om de upplevt att en lärare inte har tagit emot kritiken på ett konstruktivt sätt, kan de studenter som deltagit på mötet prata ihop sig och sedan, via ordföranden, kontakta programledaren eller biträdande

programledaren. I övrigt görs ingen ytterligare uppföljning av kurser efter att CEQ-processen är avslutad.

Övrigt

SRA anser att syftet med CEQ-mötena är att fånga upp det mest relevanta i enkäterna och få reflektera tillsammans med olika parter om hur kursen kan utvecklas. På mötena kan perspektivet breddas och fler aspekter än bara det som framkommit av enkäten kan diskuteras. Exempel på sådana aspekter är de mer subtila åsikterna hos studentgruppen samt lärarnas upplevelser. Ibland går man under mötena även in på hur kursen förhåller sig till andra kurser inom programmet, vilket är en intressant och viktig aspekt.

Ett exempel på en kurs där CEQ-mötet har bidragit till konkreta förändringar Digitala verktyg. Under coronapandemin har föreläsningarna ersatts av förinspelade videoklipp, vilket studenterna tycker har fungerat mycket bra. Under mötet konstaterades att både lärare och studenter uppskattade det nya upplägget kommer kursen även i fortsättningen att ha de inspelade klippen.

SRA tror att ett problem med CEQ-processen är att frågorna inte känns relevanta för deras utbildning. Detta, i kombination med att lärarnas syn på utformningen av CEQ generellt sett är ganska negativ, gör att svarsfrekvensen blir väldigt låg för många kurser. Lärarna upplevs inte heller ta ansvar för att anpassa enkäterna till A-programmet, t.ex. genom att lägga in utbildningsspecifika frågor, och studenterna får sällan möjlighet att fylla i enkäterna under kurstid. Ytterligare problem är att enkäten är anpassad till ingenjörsprogrammens läsperiodindelning, vilket betyder att vissa enkäter kommer ut 2 månader efter att en kurs tagit slut. SRA hade framförallt velat se en att återkopplingen inför nästa kursomgång blev bättre, samt att det tydliggjordes vems ansvar det är att CEQ blir gjort och marknadsförs som en viktig del av utbildningsutvecklingen.

Bilaga 1B - CEQ-mötesprocessen: SRE

Innan möte

E-sektionens studieråd (SRE) har ansvar för både E- och BME-programmet. SRE består av ordförande och vice-ordförande, samt 12 årskursrepresentanter. Årskursrepresentanterna, två personer från varje program och årskurs i grundblocket, väljs i ettan och sitter kvar under hela grundblocket. Utöver dessa ingår bl.a. skyddsombud och världsmästare i utskottet. Slutligen finns ett antal allmänna ledamöter som hjälper till med t.ex. att fixa evenemang och liknande.

Det är i huvudsak ordförande, vice ordförande och årskursrepresentanterna som har ansvar för CEQ-processen. Årskursrepresentanterna har ansvar för granskningen av fritextsvar för kurserna i sin årskurs. Representanterna får en påminnelse av ordföranden, men kan sedan dela upp arbetet mellan sig som de vill. Generellt sett är det vice ordförande eller en ledamot som granskar fritextsvaren i specialiseringskurser. Ordföranden informerar nya årskursrepresentanter om hur granskningen ska gå till, t.ex. om att det finns en gemensam riktlinje från kåren.

Det är biträdande programledare som kallar till CEQ-mötena. Kallelserna skickas till ordföranden som vidarebefordrar dessa till årskursrepresentanterna, som i sin tur går på själva CEQ-mötena. Om någon av de två årskursrepresentanterna inte kan gå på mötet går antingen den andra representanten själv på mötet, eller så hoppar vice ordförande in. Möten hålls för i princip alla kurser i grundblocket, med några enstaka tillfälliga undantag. Det hålls i princip aldrig möten för specialiseringskurser.

Inför CEQ-mötena förbereder sig studenterna genom att läsa igenom arbetsrapporten. I vissa kurser hålls halvtidsmöten under kursens gång. I dessa fall skickar representanterna ut en fråga till klassen i fråga och ber om input, t.ex. genom att skriva i en klassgrupp på facebook.

Under mötet

Det brukar vara biträdande programledaren som håller i CEQ-mötena, och ibland har kursansvarig något att säga i början, men oftast inleds de med att studenterna får ordet. Studenterna går då igenom arbetsrapporten uppifrån och ner och lyfter de saker som står ut, samt anmärker på det som fungerat bra eller mindre bra. När genomgången når fritextsvaren brukar det bli lite mer diskussion. Mötet brukar avslutas med en sammanfattning av vad som kan göras bättre inför nästa kursomgång.

Oftast upplevs stämningen på mötena vara god, men det beror lite på vad det är för kurs det handlar om och vilka synpunkter som framförts i CEQ:n. Det kan t.ex. vara jobbigt att framföra synpunkter som handlar om att föreläsaren inte upplevts vara bra, men i de flesta fall kan detta hanteras på ett konstruktivt sätt. Även om de flesta kursansvariga är villiga att ta till sig synpunkter och ändra upplägget på en kurs, upplever SRE att vissa bara svarar med att problemen och ansvaret ligger hos en annan part. Det kan t.ex. handla om en kurs där det finns ett flertal olika föreläsare men bara en person på plats på mötet. Studierådet upplever att det finns en något större förändringsvilja på BME programmet jämfört med E, där kurserna är äldre och har haft flera olika föreläsare under årens gång.

CEQ-mötena hålls normalt sett på lunchen, och brukar ta mellan 30-60 minuter. Studenterna antecknar inte själva, men biträdande programledaren brukar ta lite anteckningar.

Efter mötet

Det är årskursrepresentanterna som ansvarar för att skriva slutkommentarer efter CEQ-mötena. Målet är att de ska skrivas så snart som möjligt efter själva mötet, men ibland kan det behövas påminnelser från ordföranden. Kommentarer brukar skrivas för alla kurser där det hålls ett möte. För de kurser där det inte hålls ett CEQ-möte brukar det inte skrivas någon kommentar, åtminstone inte när det kommer till specialiseringskurserna.

Ibland diskuteras kurser och CEQ-möten på studierådets möten, men i övrigt sker ingen ytterligare informationsspridning. Det sker ingen rutinmässig uppföljning av kurser under året, men i vissa fall har studierådet kontaktat programledningen för att få stöd med att driva någon fråga efter CEQ-mötet, t.ex. med kurser som haft problem under en lång tid och där ingen förändring sker.

Övrigt

Enligt SRE är syftet med CEQ-mötet att studenternas åsikter ska kunna framföras och att det ska kunna ske en diskussion om hur man kan förbättra kursupplägget till nästa år. Under mötet kan perspektivet breddas på vad som fungerar bra eller mindre bra med kursen.

Ett exempel på när ett möte har lett till konkreta förändringar i en kurs är BME-programmets signalbehandlingskurs. Efter önskemål från studenterna kommer kursen att göras om så att den inte längre är delad med andra program utan specifik för BME. Överlag upplever SRE att det är lättare att få till förändringar i nyare kurser.

SRE anser att ett problem med CEQ-processen i sin helhet är att det är många som inte svarar på enkäterna. Många studenter menar att enkäten är för lång, men SRE är inte övertygade om att det är det egentliga problemet. Utöver detta anser de att det hade behövts mer uppföljning eller återkoppling i samband med att en ny kursomgång startar, så att det blir tydligare vilka förändringar som faktiskt genomförts. SRE menar också att institutionerna, t.ex. genom studierektorerna, hade kunnat vara mer involverade i processen. Slutligen påpekar SRE att arbetsbelastningen i läsperioderna och matchningen mellan kurser kan ha ganska stor påverkan på hur lätt eller svårt det är för studenterna att få ihop studierna. Men arbetsbelastningen är svår att diskutera på CEQ-möten, eftersom det är något som behöver diskuteras för mer än en kurs åt gången.

Bilaga 1C - CEQ-mötesprocessen: SRF

Innan möte

F-sektionens studieråd består av en utbildningsminister som har det övergripande ansvaret för utskottet, en studierådsordförande per program på sektionen (F, Pi och N) samt några allmänna ledamöter. Det är i huvudsak studierådsordförandena som tillsammans med kursombud sköter studiebevakningen och medverkar i CEQ-processen för sitt program. Denna text handlar främst om studiebevakningen på F-programmet, men samma system gäller även för övriga program på sektionen.

Studierådsordföranden på F (SRF) strävar efter att utse tre kursombud per termin och årskurs i grundblocket. Kursombuden ansvarar för att samla in information och synpunkter om kursen under kursens gång. Detta görs för det mesta via enkäter som publiceras i en klass facebookgrupp. För alla grundblockets kurser anordnas ett läsperiodsmöte i mitten av kursen. På detta möte deltar kursombud, studierådsordförande för det aktuella programmet, kursansvarig, programledare, biträdande programledare samt studievägledare. Tider för mötena finns inlagda i kursschemat, och det är programledaren som är sammankallande. Mötet fungerar som ett "mini CEQ-möte", men med fokus på synpunkter och problem som kan åtgärdas redan under kursens gång. Mötena uppskattas mycket av studierådet, och man anser att dessa är ett viktigt tillägg till CEQ-processen i övrigt.

Själva CEQ-processen för varje läsperiod inleds med att (SRF) granskar alla CEQ-kommentarer för programmets kurser. Censureringen görs utifrån de riktlinjer som finns, och i de fall då det uppstår oklarheter eller gränsfall i granskningen kan detta diskuteras med övriga studierådet (detta är dock inte särskilt vanligt förekommande). Under granskningen noterar SRF vilka vad som behöver följas upp och avgör utifrån detta om ett CEQ-möte behöver hållas eller inte. För de kurser som har gått bra hålls inget CEQ-möte. I dessa fall lämnar SRF återkoppling till kursansvarig via mail.

Om det av CEQ-svaren framgår att det funnits problem med en kurs hör SRF av sig till programledaren, som då kallar till ett CEQ-möte. SRF har även en lista över kurser som har haft problem tidigare och som SRF håller lite extra koll på. Dessa kurser har nästan alltid CEQ-möte i praktiken. Det är studierådsordföranden samt aktuellt kursombud som går på CEQ-mötet för en kurs. I de fall då en programkurs samordnas av en annan programledning deltar SRF och kursombud på dessa möten, även om kursen har varit välfungerande.

Inför CEQ-möten läses arbetsrapporten noga. SRF tittar framförallt på fritextsvaren samt de fem huvudskalorna. Ibland gås även de mer detaljerade graferna igenom, t.ex.

de som gäller arbetsbelastning, god undervisning och examination. Utöver detta förs en dialog med kursombuden. I de fall då kursombud inte kan delta på mötet brukar SRF be om mer utförliga kommentarer, då kursombuden ofta har en helt annan insikt i vad som faktiskt hänt under en kursomgång.

Under mötet

Generellt sett inleds CEQ-möten av programledaren, som också agerar ordförande. Det finns ingen fast dagordning för mötena, men normalt sett börjar studenterna med att gå igenom de synpunkter och tankar som framkommit av CEQ-enkäten och genom kursombudens arbete. Både problem och potentiella lösningar kan lyftas och diskuteras. Mot slutet av mötet händer det ibland att kursansvarig kommer med egna frågor och funderingar.

CEQ-mötena ligger oftast på lunchen, och brukar ta mellan en halvtimme och en timme beroende på hur mycket det finns att diskutera. Överlag upplever studierådet att stämningen på mötena är god och att lärarna är lyhörda för studenternas åsikter. I enstaka fall, då studenternas åsikt skiljer sig helt från lärarens, kan det uppstå lite av ett dödläge där man inte riktigt kommer framåt i diskussionen. Kursombudens engagemang och tidigare erfarenhet spelar stor roll för hur diskussionerna på mötet blir. Mer erfarna kursombud har lättare att komma med konkreta lösningsförslag på de problem som lyfts, något som lärarna upplevs ha lättare att ta till sig än bara ren kritik.

SRF tar anteckningar under mötet för att kunna gå tillbaka och se vad som sades. I vissa fall tar även kursombuden anteckningar, och dessa kan då användas för att stämna av det SRF har noterat.

Efter mötet

Det är SRF som skriver de slutkommentarer som läggs in i CEQ-systemet. Slutkommentarer skrivs för alla kurser som finns i CEQ-systemet, dvs även för kurser som inte har CEQ möte samt för specialiseringskurser. I de fall då det inte hållits något CEQ-möte för en kurs utgår SRF från arbetsrapporten samt eventuella egna erfarenheter.

Under föregående år började utbildningsministern skriva ihop korta rapporter om vad som hänt under CEQ-processen efter varje läsperiod. Dessa publicerades på sektionens facebook-sida. Detta är något som nuvarande studieråd ämnar att fortsätta med.

Efter att CEQ-processen är klar görs ingen ytterligare uppföljning under året för de flesta kurser. Om SRF vet att en kurs återkommande fungerat dåligt kan detta lyftas särskilt med programledning och studierådet för att säkerställa att arbetet inte ligger helt på is under året. Om en kurs blivit särskilt problematisk eller om diskussionen på

ett möte inte var tillfredsställande kan kursen läggas till på uppföljningslistan, så att problemen kan följas upp under nästa års läsperiodsmöte och CEQ-process.

Övrigt

SRF menar att syftet med CEQ-mötet är att ge en möjlighet att prata igenom de problem som finns med kursen och försöka hitta konkreta åtgärder och lösningar till dessa. Den muntliga diskussionen är viktig då samma djup inte kan fås genom en mailtråd. CEQ-mötena bidrar också till en systematisk uppföljning, och kanske framförallt en uppföljning av det som sades under läsperiodsmötena. Även i de fall då F-sektionen deltar på CEQ-möten med andra program, där man kanske inte själva har så mycket att säga, upplevs dessa som givande eftersom studenterna från de olika programmen kan hjälpa varandra med att komma på och föreslå lösningar för varandras problem.

Ett exempel på en kurs där SRF upplever att CEQ-mötet har lett till konkreta förändringar är kursen i Hållbar utveckling. Där har man lagt till och flyttat tentor, samt modifierat formatet efter synpunkter från studenterna. I Elmagi-kursen har duggor bytts ut mot veckoquiz, något som också är ett resultat av CEQ.

Överlag är studierådet på F-sektionen nöjda med CEQ-systemet. Som förbättringsförslag lyfts framförallt enkäternas utformning. De upplevs omständliga och något klumpiga, och det finns frågor som inte känns relevanta. Pappersenkäterna är svåra för studierådet att censurera, och därmed önskas det att man går över helt till webbenkäter. Det påpekas dock att pappersenkäterna ger väldigt bra svarsfrekvens, men att detta kanske framförallt beror på att man för pappersenkäter avsätter kurstid till att fylla i enkäten, något som generellt sett inte görs för webbenkäter. Utöver detta menar man att det hade varit bra med mer information om CEQ-systemet i sin helhet och varför det ser ut som det gör, och att denna information bör nå ut till alla studenter.

Bilaga 1D - CEQ-mötesprocessen: SRW

Innan möte

Studierådet på W (SRW) består av en ordförande samt upp till 10 ledamöter. SRW strävar efter att ha åtminstone två representanter från varje årskurs i grundblocket, samt några representanter på specialiseringsnivå.

Processen inleds med att studierådet granskar fritextsvaren som inkommit efter en kursomgång. Arbetet delas upp kursvis mellan studierådets medlemmar. Granskningen

av en kurs kommentarer görs i första hand av någon som läst kursen under den aktuella kursomgången. Granskningen av de kurser som ingen av studierådets medlemmar läst delas därefter upp efter arbetsbelastning. Granskningen av en kurs görs oftast av en person, men om det uppstår oklarheter eller svårare avvägningar diskuteras dessa med resten av studierådet. Vid upplärning av nya studierådsmedlemmar eller om det är en kurs som fått lite tuffare kommentarer kan det vara två personer som granskar kommentarerna.

Studierådet bestämmer gemensamt vem som går på vilket CEQ-möte. På varje möte ska det helst vara två personer som gått kursen under den aktuella kursomgången, alternativt kan en av personerna ha gått på föregående års CEQ-möte. Om det saknas studenter från en specifik årskurs tillfrågas studenter som inte är med i studierådet. Detta för att personerna som går på mötet ska ha bättre möjligheter att avgöra om det som t.ex. framkommer av en kommentar i fritextsvaren är representativt för hela gruppens upplevelse av kursen eller inte. I de fall då det handlar om en kurs som haft problem under en längre tid är det vanligt att ha med både nya studenter och studenter som läst kursen tidigare.

De som ska gå på mötet för en kurs läser arbetsrapporten och gör en sammanställning, samt bestämmer vem som ska säga vad under mötet. Studierådet tittar i huvudsak på fritextsvaren, men också den sammanfattande statistiken/översiktsgraferna. Utöver detta brukar studierådet läsa föregående års slutrapport. Önskemål och förbättringsförslag som tas upp i studierådets sammanställning grundar sig dels på kommentarerna i arbetsrapporten och dels på diskussionen som förts medan sammanställningen tagits fram.

Under mötet

På de kurser som endast läses av W-studenter är det i princip alltid studierådet som håller i CEQ-mötena, dvs att det är studierådets genomgång av synpunkter som är det centrala på mötet och att studierådet är styrande i diskussionen. Det kan se lite annorlunda ut på möten för kurser som läses av flera program. Till exempel kan biträdande programledare ha en mer styrande roll i dessa fall.

Mötet brukar ibland inledas med en presentationsrunda, varefter studierådet går igenom den sammanfattning som förberetts innan mötet. Generellt sett börjar man med de positiva kommentarerna och går sedan in på eventuella förbättringsområden. Vid genomgången av de positiva kommentarerna uppkommer sällan någon diskussion. När studierådet går igenom förbättringsområdena brukar man däremot ta en punkt i taget, presentera eventuella önskemål och förbättringsförslag, och därefter öppna för diskussion där läraren kan komma med sina tankar och reflektioner om varför det ser

ut som det gör och vad som kan göras för att få till förbättringar. Överlag brukar dessa diskussioner vara konstruktiva och sakliga, även om studierådet och kursansvarig inte är överens om vad som bör göras.

Efter att hela sammanfattningen gått igenom brukar studierådet göra en sammanfattande kommentar och därefter lämna det öppet för ytterligare kommentarer från kurslärare eller programledning. Under mötet skriver studierådet enkla anteckningar, som används när slutkommentaren ska skrivas.

Efter mötet

Efter mötet sätter sig de studenter som gått på mötet och skriver ihop en slutkommentar i CEQ-systemet. Sedan några år tillbaka läggs denna kommentar även upp på studierådets facebook-sida. Detta är ett försök att tillhandahålla snabbare återkoppling till de studenter som läst kursen.

Efter att slutkommentaren är inlagd brukar studierådet inte göra något mer med kursen förrän nästa kursomgång. I enstaka fall har extra uppföljningsmöten med kursansvarig och andra relevanta parter lagts in för kurser där det finns ett behov av vidare diskussion.

I vanliga fall går studierådet endast på de möten som man blir kallad till av biträdande programledare. Studierådet tar alltså inte själva initiativ till möten i övriga kurser. I praktiken innebär detta att studierådet går på alla CEQ-möten för grundblockets obligatoriska kurser, möten för vissa av de alternativobligatoriska kurser samt enstaka möten för specialiseringskurser. Det är också endast de här kurserna som får slutkommentarer i CEQ-systemet.

Övrigt

SRW anser att syftet med CEQ-mötet är att kunna föra en bredare diskussion om det som framkommit av enkäten, så att man får fram alla perspektiv. På mötet får studenterna se att läraren tar till sig av kritiken och läraren får en möjlighet att få bredare förståelse för studenternas upplevelse av kursen. Läraren får även en möjlighet att bemöta eventuell kritik. Mötet är alltså en möjlighet att "synkronisera" studenternas och lärarens upplevelse av kursen.

Det finns ett par exempel på kurser där SRW upplever att man fått till konkreta förändringar med hjälp av CEQ-möten. Ett exempel är omstruktureringen av programmets kurs i Termodynamik, där läraren efter ett CEQ-möte och uppföljningsmöten tog tag i problematiken och gick kurser och liknande, och därmed fick till en enorm förbättring av kursen som syntes i CEQ:n redan året efter. Andra exempel är kursen i Vattenkemi, där arbetsbelastningen har minskat något efter

studenternas önskemål, samt Elläran där de olika studentgrupperna som tidigare delat på kursen nu ska delas upp eftersom de har så olika förkunskaper.

Vad gäller potentiella förbättringar av CEQ-processen så lyfter SRW framförallt återkoppling av förändringar. Till exempel skulle det kunna ske genom kontakt mellan studieråd och kursansvariga innan uppstarten av en kursomgång för att följa upp vad som gjorts sedan föregående CEQ-möte. Istället för att studierådet ska behöva ta ansvar för den kontakten och höra sig för om vad som skett hade SRW uppskattat om lärarna kunde kommunicera tydligare kring detta.

Bilaga 2 – Teknologkårens lathund för granskning av CEQ-kommentarer

Följande text är Teknologkårens lathund för granskning av fritextsvaren i CEQ-enkäterna.

Promemoria##

Granskning av CEQ-kommentarer

Kårhuset, Lund, 2020-12-18

Axel Syrén, Utbildningsansvarig för interna frågor

Granskning av CEQ-kommentarer

Historik

Detta dokument togs fram av Teknologkårens utbildningsutskott i samråd med alla sektioners studieråd under 2015. Dokumentet reviderades senast hösten 2020.

Mål och syfte

Detta dokument är framtaget av Teknologkårens utbildningsutskott i samråd med sektionernas studieråd. Förhållningsreglerna ska användas av samtliga studieråd då de granskar, censurerar eller modifierar fritextsvaren i CEQ-kommentarer. Fritextsvaren är anonyma och riskerar därmed att framstå som provocerande och orättvisa gentemot lärarna. Samtidigt ger fritextsvaren en nyanserad bild av hur studenterna uppfattar

kursen genom att erbjuda konstruktiv kritik eller kommentarer på specifika kursmoment.

Genom att tillämpa dessa förhållningsregler ska samtliga studieråd bli effektivare samt känna sig mer bekväma och självsäkra i sin roll som granskare samtidigt som olämpliga kommentarer motverkas.

Förhållningsregler

1. Inga svordomar. Oavsett om de används i positiv bemärkelse ("... jävligt bra...") eller negativ bemärkelse ("... jävligt kass...").
2. Inga uttryck eller ordval som på något sätt är riktade till en individ och som samtidigt kan uppfattas som kränkande. Kommentarer som gör anmärker på en persons (anställd som student) könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
3. Inga osammanhängande och uppenbarligen irrelevanta kommentarer med avsaknad av struktur där studentens åsikt eller ställningstagande är omöjligt att urskilja. Dravel, trams, nonsens och kommentarer som inte bryter mot riktlinje 2 men som ändå är nedlåtande eller onödiga i sammanhanget. Exempelvis "Läraren ser ut som min farfar", "Hejsan Anna!", "abc123".
4. Samtliga fritextsvar som bryter mot riktlinje 1, 2 eller 3 ska skrivas om på ett sådant sätt att studentens åsikt lyfts fram utan att riktlinjerna bryts. Om en sådan omformulering är omöjlig skall kommentaren tas bort. Exempelvis kan kommentaren "Nils är jävligt bra på att föreläsa trots att han låter som en 90-årig gumma" lämpligen bytas ut mot "Nils är väldigt duktig på att föreläsa" Individens namn ska alltid vara kvar så länge det inte bryter mot riktlinje 4.
5. Fritextsvar som inte riktar direkt kritik mot kursen eller dess genomförande, men som är ändå innehåller användbar kritik, skall rapporteras vidare till Teknologkåren, men behöver inte vara kvar i kommentarsfältet. Studierådet kan välja att direkt gå vidare med kritiken, men det måste ändå rapporteras till Teknologkårens utbildningsutskott.

"Det förekom fusk på tentan", "Tentavakterna pratade högljutt hela tentan", "Stolarna i föreläsningssalen är obekväma" eller liknande är irrelevant då det kommer till kursens utförande och innehåll men är ändå värdefulla kommentarer. Det är upp till respektive studieråd att göra bedömningen om den sortens kommentarer ska vara kvar efter CEQ-granskning – så länge som ärenden eller frågeställningar lyfts.

Studenternas roll i kursutvärderingsprocessen vid LTH

Kursvärderingar är en hörnsten i studentinflytandet på våra universitet och högskolor. Sedan 2003 har Lunds Tekniska Högskola (LTH) använt sig av ett system med enkäter (CEQ), utvärderingsmöten och slutrapporter. Sedan dess har många studier gjorts bland annat kring CEQ-systemets allmänna funktion, de svarande studenternas beteende samt lärarnas upplevelser.

De studentdrivna studieråden har fått en mycket central roll i CEQ-processen, och de deltar i alla delar av arbetet. I denna rapport kartläggs hur studenterna, genom studieråden, organiserar sitt deltagande i LTH:s kursvärderingssystem för att därmed ge en bättre bild av hur studierådets delaktighet kan se ut i praktiken.